

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1996-1997

4 DÉCEMBRE 1996

**Projet de loi contenant des mesures en vue
de résorber l'arriéré judiciaire dans les
cours d'appel**

SOMMAIRE

	Pages
Exposé des motifs	2
Projet de loi	13
Avant-projet de loi	20
Avis du Conseil d'État	25

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1996-1997

4 DECEMBER 1996

**Wetsontwerp houdende maatregelen ten-
einde de gerechtelijke achterstand weg
te werken bij de hoven van beroep**

INHOUD

	Blz.
Memorie van toelichting	2
Wetsontwerp	13
Voorontwerp van wet	20
Advies van de Raad van State	25

EXPOSÉ DES MOTIFS

La déclaration du Gouvernement prévoit au point VI 2. «Modernisation et responsabilisation de la Justice», que des mesures seront prises afin de faire disparaître l'arriéré judiciaire.

Une de ces mesures tend à l'adjonction de personnel complémentaire dans les cours d'appel sans extension du cadre permanent et à l'installation de chambres supplémentaires pour une durée de trois années à fixe par le Roi, afin de résorber l'arriéré judiciaire accumulé au fil des ans.

Cet objectif a été repris dans le cadre de la déclaration d'intention commune signée entre les différents acteurs de la justice le 29 février 1996.

Les différents acteurs de la justice représentés dans le groupe directeur central institué par le ministre de la Justice pour coordonner les activités, ont élaboré un projet. De plus, l'avis de quelques professeurs-spécialistes du droit constitutionnel et judiciaire a également été reçu.

Les lignes de force du projet peuvent être définies comme suit :

L'idée de départ est que le présent projet tend à prendre des mesures visant à résorber l'arriéré judiciaire qui s'est accumulé au fil des ans dans les cours d'appel.

Il est décidé fondamentalement de faire appel à des conseillers suppléants pour siéger dans des chambres temporaires et supplémentaires à l'intérieur des cours d'appel.

Ensuite, ces conseillers suppléants peuvent aussi être appelés à siéger en remplacement des conseillers empêchés ou chaque fois que l'effectif est insuffisant pour composer le siège conformément aux dispositions de la loi.

Conformément au prescrit constitutionnel de l'article 152 de la Constitution, les conseillers suppléants sont nommés à vie.

Les candidats qui sont pris en compte pour être nommé conseiller suppléant sont soit des avocats ayant une pratique du barreau d'au moins 20 ans, soit des juges suppléants nommés depuis au moins 10 ans dans un tribunal de première instance, un tribunal du travail, un tribunal de commerce, une justice de paix ou un tribunal de police, soit des magistrats admis à la retraite.

MEMORIE VAN TOELICHTING

De regeringsverklaring voorziet, onder punt VI 2 «Modernisering en responsabilisering van het gerecht», dat maatregelen zullen worden uitgewerkt inzake het wegwerken van de gerechtelijke achterstand.

Een van deze maatregelen beoogt de toevoeging van bijkomende krachten bij de hoven van beroep zonder uitbreiding van het permanente kader en de installatie van aanvullende kamers voor een aanvangsperiode van drie jaar vast te stellen door de Koning, ten einde de gerechtelijke achterstand weg te werken die in de loop der jaren is ontstaan.

In het kader van de gemeenschappelijke intentieverklaring tussen de verschillende actoren van justitie, die werd onderschreven op 29 februari 1996, werd dit objectief hernomen.

De diverse actoren van justitie vertegenwoordigd in een centrale stuurgroep die door de minister van Justitie werd ingesteld voor de coördinatie van de werkzaamheden, bereidden een ontwerp voor. Tevens werd het advies van enkele professoren-specialisten grondwettelijk en gerechtelijk recht ingewonnen.

De krachtlijnen van het ontwerp kunnen als volgt gedefinieerd worden :

Als uitgangspunt kan gesteld worden dat voorliggend ontwerp ertoe strekt maatregelen te nemen die gericht zijn op het wegwerken van de gerechtelijke achterstand, die in de loop der jaren is ontstaan bij de hoven van beroep.

Kernstuk vormt de inschakeling van plaatsvervangende raadsheren in tijdelijke, aanvullende kamers binnen de hoven van beroep.

Daarnaast kunnen deze plaatsvervangende raadsheren ook geroepen worden om te zetelen ter vervanging van verhinderde raadsheren of telkens wanneer de bezetting niet volstaat om de zetel samen te stellen overeenkomstig de bepalingen van de wet.

Overeenkomstig de grondwettelijke voorschriften neergelegd in artikel 152 van de Grondwet worden de plaatsvervangende raadsheren benoemd voor het leven.

De kandidaten die in aanmerking komen om tot plaatsvervangend raadshere te worden benoemd zijn hetzij advocaten met een baliepraktijk van ten minste 20 jaar, hetzij plaatsvervangende rechters die sedert ten minste 10 jaar zijn benoemd bij een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel, een vrederecht of een politierechtbank, hetzij op rust gestelde magistraten.

D'après un autre prescrit constitutionnel applicable aux conseillers des cours d'appel et ainsi prévu dans l'article 151 de la Constitution, est apparue la nécessité de maintenir la procédure de nomination par présentation uniquement pour les avocats, les juges suppléants et les juges admis à la retraite qui ont été nommés directement par le Roi. À noter toutefois que la procédure de présentation précitée suscite actuellement de vives discussions et subira sous peu des modifications fondamentales. Sur ce point, le présent projet se trouve donc dans une phase de transition; il devra dès lors être adapté, le cas échéant, aux développements ultérieurs en la matière.

Pour les membres des cours d'appel admis à la retraite, le système de désignation à leur demande par leur chef de corps, est emprunté à l'article 383, § 2, du Code judiciaire.

Les règles de nomination actuelles en vue de devenir conseiller effectif à la cour d'appel s'appliquent évidemment intégralement aux conseillers suppléants.

Comme déjà mentionné, il est prévu que les conseillers suppléants siégeront dans des chambres supplémentaires chargées à résorber l'arriéré judiciaire existant.

Les chambres supplémentaires sont créées pour une durée fixée par le Roi et siègent toujours collégalement avec trois membres, conformément à l'actuel article 101 du Code judiciaire.

En ce qui concerne la composition de ces chambres, une hétérogénéité obligatoire (dans chaque chambre aussi bien des conseillers suppléants que des conseillers) tout comme une homogénéité obligatoire (simplement des conseillers suppléants) ont été rejetées par le Gouvernement.

Une certaine flexibilité est laissée au premier président afin d'obtenir un règlement efficace des activités. Ainsi, il est stipulé que les chambres seront composées d'au moins deux conseillers suppléants et seront complétées, en faisant appel, dans la mesure du possible, à des magistrats effectifs ou à des magistrats admis à la retraite.

L'arriéré judiciaire a été défini en tenant compte du fait que les chambres supplémentaires seront, dans la phase initiale, instaurées pour une durée limitée de trois ans.

Il concerne dès lors uniquement ces affaires pour lesquelles soit aucune fixation n'a été obtenue alors qu'elle a été demandée, soit une fixation a été accor-

Omwille van een ander grondwettelijk voorschrift, van toepassing op de raadsheren bij de hoven van beroep en zoals voorzien in artikel 151 van de Grondwet, is het noodzakelijk bevonden voor de plaatsvervangende raadsheren de benoemingsprocedure van de voordrachten te behouden in zoverre zij gerecruteerd worden uit advocaten, plaatsvervangende rechters of op rust gestelde magistraten die rechtstreeks door de Koning zijn benoemd. Wel dient opgemerkt dat voornoemde voordrachtenprocedure thans volop ter discussie staat en binnen afzienbare tijd fundamenteel zal gewijzigd worden. Het voorliggend ontwerp bevindt zich op dit punt dan ook in een overgangsfase en zal desgevallend moeten worden aangepast aan de ontwikkelingen terzake.

Voor de op rust gestelde leden van de hoven van beroep is het systeem van aanwijzing op eigen verzoek door de korpsoverste, zoals dit thans reeds bestaat in artikel 383, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek, overgenomen.

Vanzelfsprekend blijven de bestaande bepalingen om tot effectief raadsheer in het hof van beroep te kunnen worden benoemd onverkort van toepassing op de plaatsvervangende raadsheren.

Zoals reeds aangehaald, is voorzien dat de plaatsvervangende raadsheren zullen zetelen in aanvullende kamers belast met het wegwerken van de bestaande gerechtelijke achterstand.

De aanvullende kamers worden opgericht voor de duur bepaald door de Koning en houden overeenkomstig het bestaande artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek, steeds collegiaal zitting met drie leden.

Voor wat betreft de samenstelling van deze kamers werd een verplichte heterogeniteit (in elke kamer zowel plaatsvervangende raadsheren als raadsheren) alsmede een verplichte homogeniteit (louter plaatsvervangende raadsheren) door de Regering verworpen.

Om tot een efficiënte regeling van de werkzaamheden te komen is terzake een zekere flexibiliteit gelaten aan de eerste voorzitter. Aldus is voorzien dat de kamers zullen bestaan uit ten minste twee plaatsvervangende raadsheren, waarbij het aangewezen is dat bij de vervollediging in de mate van het mogelijke beroep gedaan wordt op effectieve of op rust gestelde magistraten.

De gerechtelijke achterstand is gedefinieerd met inachtnaam van het feit dat de aanvullende kamers in de aanvangsfase slechts voor een beperkte duur van drie jaar zullen ingesteld worden.

Met name zullen alle zaken waarvoor nog geen rechtsdag werd verkregen, hoewel dit was aangevraagd, hetzij een rechtsdag werd verkregen die meer

dée pour une date éloignée de plus d'un an par rapport à la date d'entrée en vigueur de la nouvelle version de l'article 6 concerné.

Pour la définition de l'arriéré judiciaire, le Gouvernement est parti du principe que toutes les affaires sont prises en considération et donc pas seulement les affaires fixées conformément à l'article 750 du Code judiciaire, mais par exemple aussi les affaires pour lesquelles l'application de l'article 747, § 2, du Code judiciaire est demandée.

Comme le projet est basé sur l'égalité des chambres, celles-ci doivent être considérées comme étant des chambres de la Cour d'appel à part entière.

La possibilité est néanmoins offerte aux parties de laisser traiter les affaires par les chambres existantes composées d'un ou de trois conseillers «effectifs», pourvu que l'article 109*bis* du Code judiciaire soit respecté. Cette partie devra adresser une demande écrite au premier président dans le mois qui suit la notification de la fixation. Cette notification a lieu au plus tard dans un délai de six mois après l'entrée en vigueur de la loi. En conséquence, cette notification devra, le cas échéant, être renouvelée.

Pour la création de la fonction de conseiller suppléant ainsi que pour l'installation des chambres supplémentaires, des modifications techniques se sont imposées concernant l'instauration d'un règlement particulier, les incompatibilités du fait de l'exercice d'un autre travail ou d'une autre activité, comme celles qui sont d'application pour les juges suppléants, les incompatibilités reposant sur le sang ou la parenté, l'ordre dans le classement — le classement stipule en même temps la présidence de la chambre — l'empêchement et le remplacement, l'indemnisation ainsi que la fixation du cadre.

De même, il est prévu que les conseillers suppléants ne font pas partie des assemblées générales.

Une autre mesure prévoit la désignation d'un magistrat-coordonateur par le Roi sur la présentation de l'assemblée générale pour une période de trois ans. Ce magistrat a comme mission la coordination des travaux et la rédaction et publication annuelles d'un rapport d'activité. Le magistrat-coordonateur travaille sous l'autorité et la direction du premier président.

Seuls les conseillers qui ont suivi les cours de management et d'organisation sont pris en considération pour une désignation.

dan één jaar verwijderd ligt van de datum van de inwerkingtreding van het nieuw artikel 6 in principe door deze aanvullende kamers worden berecht.

Voor de bepaling van de gerechtelijke achterstand is de Regering ervan uitgegaan dat alle zaken hiervoor in aanmerking komen, dus niet enkel de zaken vastgesteld overeenkomstig artikel 750 van het Gerechtelijk Wetboek, maar ook bijvoorbeeld de zaken waar toepassing werd gevraagd van artikel 747, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek.

Als achterliggende beweegreden is uitgegaan van de gelijkheid der kamers en deze worden aldus geacht volwaardige kamers bij het hof van beroep te zijn.

Er is evenwel de mogelijkheid gelaten aan de partijen om hun zaak te laten behandelen door de gewone kamers samengesteld uit een of drie «effectieve» raadsheren, mits daarbij artikel 109*bis* van het Gerechtelijk Wetboek wordt gerespecteerd. Hiertoe zal een partij een schriftelijk verzoek tot verwijzing dienen te richten aan de eerste voorzitter binnen één maand na de kennisgeving van de rechtsdag. Deze kennisgeving geschiedt uiterlijk binnen een termijn van zes maand na de inwerkingtreding van de wet. In voorkomend geval zal deze kennisgeving bijgevolg opnieuw dienen te gebeuren.

Door het creëren van het ambt van de plaatsvervangende raadsheren alsmede het instellen van deze aanvullende kamers, hebben zich voorts een aantal technische wijzigingen opgedrongen zoals onder meer het voorzien in een bijzonder reglement, de onverenigbaarheden met betrekking tot de uitoefening van andere beroepen of bezigheden zoals deze ook voor de plaatsvervangende rechters van toepassing zijn, de onverenigbaarheden inzake bloed- of aanverwantschap, het voorkomen op de ranglijst — de ranglijst bepaalt tevens het kamervoorzitterschap —, de verhindering en de vervanging, de vergoeding, alsmede de vaststelling van het kader.

Tevens is bepaald dat de plaatsvervangende raadsheeren geen deel uitmaken van de algemene vergadering.

Een andere maatregel slaat op de aanwijzing van een magistraat-coördinator door de Koning op voordracht van de algemene vergadering in elk hof van beroep voor een periode van drie jaar. Deze magistraat wordt ermee belast de organisatie van de werkzaamheden te coördineren en een jaarlijks rapport op te maken met betrekking tot het effect van de maatregelen gericht op de bestrijding van de gerechtelijke achterstand. De magistraat-coördinator staat onder het gezag en de leiding van de eerste voorzitter.

Enkel de raadsheren die hebben deelgenomen aan de cursussen inzake management en organisatie komen in aanmerking voor een aanwijzing.

L'instauration de la fonction de magistrat-coordonateur s'accompagne d'une extension limitée du cadre professionnel et permanent des cours d'appel avec six conseillers, dont deux pour la Cour d'appel de Bruxelles, eu égard à la surcharge de travail à laquelle cette Cour doit faire face en raison des recours introduits contre le Conseil de la Concurrence.

En vue de responsabiliser les Cours d'appel, celles-ci se voient par ailleurs obligées, à l'instar du Conseil d'État, d'élaborer, en assemblée générale, un plan pluriannuel avec indication de mesures qui peuvent contribuer à résorber l'arriéré judiciaire au sein de leur ressort. Parallèlement, ces assemblées générales doivent rédiger annuellement un rapport concernant le nombre d'affaires pendantes. Ces rapports seront ensuite communiqués au ministre de la Justice qui les portera alors à la connaissance du Conseil des ministres et des Présidents des Chambres législatives.

De plus, deux autres modifications ont aussi été prévues :

Ainsi, l'appel des décisions rendues par le tribunal de commerce est attribué à une Chambre de la Cour d'appel à conseiller unique.

Enfin, la possibilité est prévue pour les conseillers de la Cour d'appel admis à la retraite qui n'ont pas atteint l'âge de 70 ans, de siéger comme président de la Cour d'assises.

Ces deux mesures contribueront à leur tour à ce que les conseillers actifs soient mis dans la possibilité d'assumer d'autres véritables missions afin de résorber l'arriéré judiciaire.

Une entrée en vigueur différenciée de la loi a été prévue pour des raisons pratiques et d'organisation.

EXAMEN DES ARTICLES

Article premier

Cet article ne requiert aucun commentaire.

Article 2

Dans chaque cour d'appel, un magistrat-coordonateur est désigné par le Roi sur la présentation de l'assemblée générale (voir article 10) qui a comme tâche de coordonner les travaux et de faire annuellement un rapport d'activité.

De instelling van een magistraat-coördinator wordt terzelfder tijd gekoppeld aan een beperkte uitbreiding van het professioneel en permanente kader van de hoven van beroep met zes raadsheren. Voor het Hof van Beroep te Brussel zijn twee raadsheren voorzien, dit ingevolge de bijkomende werklust die de beroepen tegen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging voor dit Hof hebben teweeggebracht.

Met het oog op responsabilisering van de hoven van beroep worden zij naar analogie met de Raad van State tevens verplicht om in algemene vergadering een meerjarenplan uit te werken met opgave van maatregelen die kunnen bijdragen tot de afbouw van de gerechtelijke achterstand binnen hun rechtsgebied. Daarnaast dienen deze algemene vergaderingen jaarlijks een verslag op te maken over het aantal hangende zaken, waarna deze verslagen na mededeling aan de minister van Justitie door deze laatste ter kennis worden gebracht aan de Ministerraad en de Voorzitters van de Wetgevende Kamers.

Naast deze ingrijpende wijzigingen zijn nog twee andere wetwijzigingen doorgevoerd :

Aldus is voorzien dat het hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de rechtbank van koophandel behandeld worden door een kamer met een alleenzittend raadsheer bij het hof van beroep.

Tot slot is tevens de mogelijkheid ingevoerd om de wegens hun leeftijd op rust gestelde leden bij het hof van beroep die de leeftijd van 70 jaar niet hebben bereikt, te laten zitting houden als voorzitter van het Hof van assisen.

Beide maatregelen zullen er ongetwijfeld op hun beurt toe bijdragen dat werkende raadsheren in de mogelijkheid gesteld zullen worden andere opdrachten waar te nemen, teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken.

Om organisatorische en praktische redenen is voorzien in een gedifferentieerde inwerkingtreding van de wet.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

In elk hof van beroep wordt door de Koning op voordracht van de algemene vergadering (zie artikel 10) een magistraat-coördinator aangewezen die als taak heeft de werkzaamheden te coördineren en jaarlijks een verslag uit te brengen.

Ce rapport expose notamment sur l'effet des mesures prises pour la résorption de l'arriéré judiciaire.

Le magistrat-coordonateur est désigné pour une période de trois ans. Il travaille sous l'autorité et la direction du premier président.

Article 3

Il y a des conseillers suppléants à la cour d'appel.

Ils sont nommés en remplacement de conseillers empêchés. Cependant, ils peuvent aussi être appelés à siéger dans les cas où l'effectif est insuffisant pour composer le siège conformément aux dispositions de la loi.

En outre, ils siègent dans les chambres supplémentaires créées par le Roi où ils seront chargés de résorber l'arriéré judiciaire, comme déterminé dans l'article 6 du projet.

Article 4

Faisant suite à l'avis du Conseil d'État, qui a constaté une contradiction entre, d'une part, le texte initial du projet qui prévoyait que les conseillers suppléants ne siègeraient que pendant une période de trois ans dans les chambres «temporaires» (actuellement: supplémentaires) et d'autre part, nomination à vie, il a été décidé de reprendre l'alternative proposée par le Conseil d'État, moyennant quelques petites modifications.

En effet, il est établi que les conseillers suppléants sont nommés à vie et qu'ils ne siégeront pas uniquement dans les chambres supplémentaires qui doivent être créées, mais qu'ils continuent pendant et après cette période, à exercer leurs fonctions en remplacement de magistrats empêchés. Par contre, rien ne s'oppose à ce que des chambres supplémentaires soient créées pour une durée limitée.

C'est pourquoi le présent objet prévoit la possibilité de créer, pour une durée que le Roi détermine, des chambres supplémentaires en vue de résorber l'arriéré judiciaire où peuvent siéger des conseillers suppléants.

Vu le caractère exceptionnel et temporaire de ces chambres supplémentaires, un règlement particulier et taillé sur mesure a également été prévu. Celui-ci est établi conformément à la procédure prévue à l'alinéa premier de l'article 106 du Code judiciaire.

Dit rapport slaat ondermeer op het effect van de maatregelen, genomen ter bestrijding van de gerechtelijke achterstand.

De magistraat-coördinator wordt aangewezen voor een periode van 3 jaar. Hij werkt onder het gezag en de leiding van de eerste voorzitter.

Artikel 3

Er zijn plaatsvervangende raadsheren bij het hof van beroep.

Zij worden benoemd ter vervanging van verhinderde raadsheren, doch kunnen eveneens geroepen worden om zitting te nemen wanneer de bezetting niet volstaat om de zetel samen te stellen overeenkomstig de bepalingen van de wet.

Tevens nemen zij zitting in de aanvullende kamers, opgericht door de Koning, alwaar zij belast zullen worden met het wegwerken van de bestaande gerechtelijke achterstand, zoals gedefinieerd in artikel 6 van het ontwerp.

Artikel 4

Ingevolge het advies van de Raad van State dat een strijdigheid vaststelde tussen de oorspronkelijke tekst van het ontwerp waarin voorzien was dat de plaatsvervangende raadsheren in de op te richten «tijdelijke» (thans: aanvullende) kamers slechts zouden zetelen voor een periode van drie jaar enerzijds, en de benoeming voor het leven anderzijds, is er voor gekozen het door de Raad van State voorgestelde alternatief, zij het in licht gewijzigde vorm, over te nemen.

Het is immers een vaststaand gegeven dat de plaatsvervangende raadsheren benoemd worden voor het leven en dat zij niet enkel zitting zullen nemen in de op te richten aanvullende kamers, doch dat zij ook tijdens die periode en daarna hun ambt blijven uitoefenen ter vervanging van verhinderde magistraten. Niets staat daarentegen in de weg dat voor een beperkte duur aanvullende kamers worden opgericht.

Dienhalve wordt in huidig onderwerp voorzien dat met het oog op het wegwerken van de gerechtelijke achterstand aanvullende kamers kunnen worden opgericht voor een duur bepaald door de Koning en waarin plaatsvervangende raadsheren zitting kunnen nemen.

Ingevolge het uitzonderlijk en tijdelijk karakter van deze aanvullende kamers is tevens voorzien in een op maat gesneden, bijzonder reglement dat opgesteld wordt volgens de procedure voorzien in artikel 106, lid 1, van het Gerechtelijk Wetboek.

Ce règlement particulier fixe entre autres le nombre de chambres supplémentaires en fonction de l'arriéré judiciaire existant.

De même, il est expressément prévu que les conseillers suppléants ne peuvent pas siéger comme conseiller unique (voir article 16 du projet).

Le premier président est chargé de la composition des chambres supplémentaires. Ces chambres seront toujours constituées collégalement de trois magistrats, dont au moins deux conseillers suppléants. Elles seront complétées, en faisant appel, dans la mesure du possible, à des magistrats effectifs ou à des magistrats admis à la retraite.

Article 5

Répondant à la tendance croissante d'en arriver à une jurisprudence de type *unus iudex*, les recours introduits contre les jugements rendus par le Tribunal du Commerce sont désormais en principe aussi attribués à un seul conseiller.

Article 6

Cet article précise la compétence des chambres supplémentaires en décrivant ce qu'il y a lieu d'entendre par «arriéré judiciaire».

Ainsi, il est prévu que toutes les causes répondant à la définition de l'arriéré judiciaire seront en principe jugées par les chambres supplémentaires.

L'arriéré judiciaire recouvre les causes pour lesquelles, soit une fixation a été accordée pour une date éloignée de plus d'un an de la date d'entrée en vigueur de cet article, soit aucune fixation n'a été accordée à cette même date, alors qu'elle a été demandée.

Ceci recouvre également les fixations sur la base de l'article 747, § 2, du Code judiciaire.

Néanmoins, la possibilité est offerte aux parties de laisser traiter les affaires par les chambres existantes composées de conseillers «effectifs». Lorsqu'une partie adresse une demande écrite en ce sens, au premier président, au plus tard un mois après la notification, l'affaire est attribuée à une chambre composée d'un ou de trois conseillers comme prévu par l'article 109bis du Code judiciaire. Cette demande écrite peut aussi être adressée au Premier Président avant la notification dans les cas où il n'y a pas encore eu notification. Par ailleurs, dans le cas où il y a déjà eu une notification, la demande doit être renouvelée.

Dit bijzonder reglement stelt ondermeer het aantal aanvullende kamers vast, dit in functie van de bestaande gerechtelijke achterstand.

Tevens is uitdrukkelijk voorzien dat plaatsvervangende raadsheren niet alleen kunnen zetelen (zie ook artikel 16 van het ontwerp).

De eerste voorzitter is belast met de samenstelling van de aanvullende kamers. Deze kamers dienen steeds collegiaal samengesteld uit drie magistraten, waarvan ten minste twee plaatsvervangende raadsheren. Voor de vervollediging van de kamer dient in de mate van het mogelijke beroep gedaan te worden op effectieve of op rust gestelde magistraten.

Artikel 5

In navolging van een steeds sterker wordende tendens om te streven naar *unus iudex*-rechtspraak, worden thans ook de beroepen ingesteld tegen de vonnissen gewezen door de Rechtbank van Koophandel in beginsel toegewezen aan één raadsheer.

Artikel 6

In dit artikel wordt nader de bevoegdheid van de aanvullende kamers bepaald door een omschrijving te geven van wat dient verstaan te worden onder gerechtelijke achterstand.

Aldus is voorzien dat alle zaken die zich binnen de gegeven omlijning van de gerechtelijke achterstand bevinden, in principe door de aanvullende kamers zullen worden berecht.

Onder gerechtelijke achterstand wordt verstaan zaken waarvoor op de datum van inwerkingtreding van dit artikel een rechtsdag werd verleend die verder dan een jaar verwijderd is of waarvoor op voornoemde datum, hoewel dit is aangevraagd nog geen rechtsdag is bepaald.

Ook bijvoorbeeld fixaties op grond van het artikel 747, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek vallen daaronder.

De partijen hebben evenwel de mogelijkheid om hun zaak alsnog te laten behandelen door de gewone kamers samengesteld uit «effectieve» raadsheren. Wanneer een partij hiertoe ten laatste één maand na kennisgeving van de rechtsdag een schriftelijk verzoek richt aan de eerste voorzitter, wordt de zaak toegewezen aan een kamer met één of drie raadsheren conform de voorschriften van artikel 109bis van het Gerechtelijk Wetboek. Uiteraard kan dit schriftelijk verzoek reeds voor deze kennisgeving worden geciicht aan de eerste voorzitter, in de gevallen waarin nog geen kennisgeving gebeurde. Anderzijds, ingeval er reeds een kennisgeving gebeurde zal deze nogmaals dienen te geschieden.

La nature temporaire des chambres supplémentaires n'empêche pas les conseillers (suppléants) qui y siègent, de continuer, au terme de la durée fixée, à prendre connaissance des causes dont les débats sont en cours ou qui sont en délibéré et pour lesquelles ils siégeaient et ce, jusqu'à l'arrêt définitif.

Article 7

les membres de la Cour d'appel admis à la retraite en raison de leur âge, qui n'ont pas encore atteint l'âge de 70 ans, peuvent présider la cour d'assises. Les personnes désignées ont droit à une indemnité, qui sera déterminée par le ministre de la Justice, comme prévu à l'article 20.

Il s'agit de tous les membres de la Cour d'appel admis à la retraite.

Article 8

Cet article ne requiert aucun commentaire.

Article 9

Peuvent être nommés comme conseillers suppléants, conformément au prescrit de l'article 151 de la Constitution, les docteurs ou licenciés en droit :

1° qui exerce le barreau pendant au moins 20 ans, années de stage comprises.

Cette période ne doit pas être ininterrompue, mais il est requis de suivre le barreau au moment de la nomination.

2° ou qui sont nommés juges suppléants depuis au moins 10 ans.

3° les magistrats admis à la retraite à l'exception des membres des cours d'appel admis à la retraite. Pour ces derniers, une simple désignation suffit.

Les dispositions relatives respectivement aux nominations et aux désignations de magistrats admis à la retraite dérogent à l'actuel article 383, § 2, du Code judiciaire. Cet article prévoit que des magistrats admis à la retraite en raison de leur âge peuvent, à leur demande, être désignés comme magistrats suppléants par leurs chefs de corps respectifs. Toutefois, cette désignation peut uniquement intervenir dans le rang occupé avant l'admission à la retraite. Ainsi, un juge de tribunal de première instance qui a été admis à la retraite ne peut être désigné comme conseiller suppléant à la cour d'appel. En effet, ceci, serait contraire à l'article 151 de la Constitution.

Het tijdelijk karakter van de aanvullende kamers belet niet dat de er in zetelende (plaatsvervangende) raadsheren na het verstrijken van de vooropgestelde duur geldig kennis blijven nemen van de zaken waarover de debatten aan de gang zijn of die in beraad zijn en waarin zij zitting hadden, tot aan het eindarrest.

Artikel 7

Wegens hun leeftijd op rust gestelde leden van het hof van beroep, die de leeftijd van 70 jaar nog niet hebben bereikt, kunnen een assisenzaak voorzitten. Voornoemden hebben recht op een vergoeding die door de minister van Justitie nader zal bepaald worden, zoals voorzien in artikel 20.

Het betreft hier alle op rust gestelde raadsheren van de hoven van beroep.

Artikel 8

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 9

Kunnen als plaatsvervangende raadsheer worden benoemd conform de voorschriften van artikel 151 Grondwet, doctors of licenciaten in de rechten, die

1° tenminste 20 jaar werkzaam zijn aan de balie, de stagejaren inbegrepen.

Deze periode dient niet ononderbroken te zijn, doch op het ogenblik van de benoeming is wel vereist dat men werkzaam is aan de balie.

2° tenminste tien jaar benoemd zijn als plaatsvervangende rechters.

3° op rust gestelde magistraten, met uitzondering van de op rust gestelde leden van de hoven van beroep. Voor deze laatsten volstaat een eenvoudige aanwijzing.

De bepalingen inzake de benoeming, respectievelijk aanwijzing van op rust gestelde magistraten vormen een afwijking van het huidige artikel 383, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek. Dit artikel voorziet namelijk dat wegens hun leeftijd op rust gestelde magistraten op eigen verzoek kunnen aangewezen worden als plaatsvervangend magistraat door hun respectievelijke korpsouderste. Deze aanwijzing kan evenwel enkel geschieden in de rang die men voor zijn in ruste stelling bekleedde. Zo kan bijvoorbeeld een in rust gestelde rechter in de rechtbank van eerste aanleg niet worden aangewezen als plaatsvervangende raadsheer bij het hof van beroep. Dit zou immers strijdig zijn met artikel 151 van de Grondwet.

C'est la raison pour laquelle il est prévu que les magistrats admis à la retraite, visés au § 1er, troisième point, doivent être nommés conformément au prescrit de l'article 151 de la Constitution.

Cela vaut pour tous les magistrats admis à la retraite (et donc pas seulement pour les magistrats admis à la retraite en raison de leur âge) directement nommés par le Roi.

Toutefois, l'objection constitutionnelle précitée ne vaut pas pour les membres des cours d'appel admis à la retraite. Pour ceux-ci, en effet, une simple désignation par le Premier Président peut suffire. Pour des raisons de cohérence, il est également prévu que les exceptions mentionnées à l'article 383, § 3, du Code judiciaire sont également applicables dans le cadre de cet article.

Il va de soi qu'une nomination comme conseiller suppléant n'enlève strictement rien aux conditions requises pour pouvoir être nommé comme conseiller à la cour d'appel.

Article 10

Le magistrat-coordonateur (voir art. 2) est désigné dans chaque cour d'appel par le Roi sur la présentation de l'assemblée générale.

La présentation par l'assemblée générale est un objet d'un intérêt commun à toutes les chambres, tel que prévu à l'article 341 du Code judiciaire.

Eu égard à la spécificité de cette fonction, seuls les conseillers ayant suivis les cours de management peuvent être désignés.

Article 11

L'adaptation des chiffres résulte de la nomination prévue d'un certain nombre de conseillers suppléants.

Article 12

La réception n'est pas prévue pour les conseillers suppléants visés à l'article 207bis, § 2, vu leur désignation directe.

Article 13

Cet article ne requiert aucun commentaire.

Article 14

Les incompatibilités de la parenté ou de l'alliance qui sont d'application pour les juges suppléants sont aussi applicables pour les conseillers suppléants.

Dienhalve is voorzien dat de op rust gestelde magistraten vermeld in de eerste paragraaf, derde punt dienen benoemd te worden conform artikel 151 van de Grondwet.

Dit geldt voor alle in rust gestelde magistraten (en dus niet enkel deze in rust gesteld wegens hun leeftijd) die rechtstreeks door de Koning zijn benoemd.

Het voormelde grondwettelijk bezwaar geldt evenwel niet voor de in rust gestelde leden van de hoven van beroep voor wie een loutere aanwijzing door de Eerste Voorzitter kan volstaan. Omwille van de coherentie is tevens voorzien dat de uitzonderingen opgenomen in artikel 383, § 3, van het Gerechtelijk Wetboek ook hier van toepassing zijn.

Het is vanzelfsprekend dat een benoeming als plaatsvervangend raadsheer niet belet dat de voorwaarden om te kunnen worden benoemd als raadsheer in het hof van beroep onverkort van toepassing blijven.

Artikel 10

De magistraat-coördinator (zie artikel 2) wordt in elk hof van beroep aangewezen door de Koning op voordracht van de algemene vergadering.

De voordracht door de algemene vergadering is een onderwerp dat alle kamers aanbelangt, zoals voorzien in artikel 341 van het Gerechtelijk Wetboek.

Gelet op de specificiteit van deze functie, kunnen enkel de raadsheren die hebben deelgenomen aan cursussen betreffende management worden aangewezen.

Artikel 11

De aanpassing van de cijfers is het gevolg van de voorziene benoeming van een aantal plaatsvervangende raadsheren.

Artikel 12

Geen installatie is voorzien voor de plaatsvervangende magistraten zoals bedoeld in artikel 207bis, § 2, nu zij rechtstreeks worden aangewezen.

Artikel 13

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 14

De onverenigbaarheden betreffende de bloed- of aanverwantschap die van toepassing zijn op plaatsvervangende rechters zijn ook van toepassing op de plaatsvervangende raadsheren.

Article 15

La présidence d'une chambre est déterminée en fonction du rang.

Il existe une différence en ce qui concerne le rang des conseillers suppléants admis à la retraite par rapport aux autres conseillers suppléants. Les premiers cités prennent rang avant les derniers.

Article 16

Un conseiller empêché peut être remplacé par un conseiller suppléant. Le conseiller suppléant ne peut pas siéger comme conseiller unique.

Une chambre peut aussi être complétée par le président de la chambre par l'appel d'un avocat inscrit au tableau de l'Ordre depuis quinze ans.

Article 17

Un conseiller suppléant empêché est remplacé par ordonnance du premier président.

Article 18

Les conseillers suppléants ne font pas partie de l'assemblée générale.

Article 19

C'est également en vue de résorber l'arriéré judiciaire au sein des ressorts respectifs que les assemblées générales des cours d'appel se voient imposer l'obligation d'élaborer un plan pluriannuel contenant une série de mesures utiles à cet effet.

Parallèlement, un rapport relatif aux affaires pendantes doit être rédigé chaque année avant le 15 octobre. Les procureurs généraux adresseront ensuite ces rapports au ministre de la Justice, qui les portera alors à la connaissance du Conseil des ministres et des Chambres législatives.

Une obligation similaire en matière de formulation d'avis et de rédaction de rapports est déjà prévue pour le Conseil d'État et répond à la volonté générale de responsabiliser les juridictions concernées.

Article 20

Le texte du projet initial prévoyait que les conseillers suppléants recevraient pour chaque audience une indemnité, dont les règles seraient fixées par le ministre de la Justice.

Artikel 15

Het kamervoorzitterschap wordt bepaald door de rangorde.

Er is een verschil in rangorde tussen de op rust gestelde plaatsvervangende raadsheren en de andere plaatsvervangende raadsheren. De eerstgenoemden komen voor de laatstgenoemden.

Artikel 16

Een verhinderde raadsheer kan worden vervangen door een plaatsvervangende raadsheer. Een plaatsvervangende raadsheer kan evenwel niet alleenzettelend zijn.

Een kamer kan ook voltallig worden gemaakt door oproeping, door de kamervoorzitter, van een advocaat, die tenminste vijftien jaar op het tableau is ingeschreven.

Artikel 17

Een verhinderde plaatsvervangende raadsheer wordt vervangen bij beschikking van de eerste voorzitter.

Artikel 18

Plaatsvervangende raadsheren maken geen deel uit van de algemene vergadering.

Artikel 19

Eveneens met het oog op de afbouw van de gerechtelijke achterstand binnen de respectievelijke rechtsgebieden worden de algemene vergaderingen van de hoven van beroep verplicht om een meerjarenplan uit te werken met opgave van een aantal hiervoor dienstige maatregelen.

Daarnaast dient jaarlijks voor 15 oktober verslag te worden gedaan van het aantal hangende zaken. Deze verslagen worden vervolgens door de procureur-generaal overgemaakt aan de minister van Justitie die deze vervolgens ter kennis brengt van de Ministerraad en de wetgevende kamers.

Een analoge advies- en rapporteringsplicht is reeds voorzien voor de Raad van State en draagt bij tot het algemeen streven naar responsabilisering van de betrokken rechtscolleges.

Artikel 20

In de tekst van het oorspronkelijk ontwerp was voorzien dat de plaatsvervangende raadsheren een vergoeding per zitting zouden ontvangen, waarvan de regels nader werden vastgelegd door de minister van Justitie.

À la suite des remarques formulées par le Conseil d'État et également du complément apporté à l'article 102 du Code judiciaire (*cf.* article 3 du projet), la distinction suivante est à présent établie :

— lorsque le conseiller suppléant siège en remplacement d'un conseiller empêché ou pour compléter l'effectif, il bénéficie d'une indemnité mensuelle selon les modalités et aux conditions désormais prévues à l'article 379 du Code judiciaire pour les autres magistrats suppléants;

— par contre, lorsque le magistrat suppléant est appelé à siéger dans une chambre supplémentaire, il a droit à une indemnité par audience, par analogie à ce que prescrit déjà l'article 379*bis* du Code judiciaire pour les magistrats suppléants désignés conformément à l'article 383, § 2, du même Code.

Article 21

Voir le commentaire de l'article 7.

Article 22

Les conseillers suppléants visés à l'article 207*bis* siègent en principe jusqu'à l'âge de 67 ans, conformément au droit commun.

Pour les conseillers suppléants recrutés parmi les magistrats admis à la retraite en raison de leur âge, il est cependant prévu qu'ils peuvent siéger jusqu'à l'âge de 70 ans. Ceci découle logiquement du fait que ce groupe de conseillers suppléants a déjà atteint l'âge de 67 ans. Une exception identique est prévue à l'article 383, § 2, du Code judiciaire de même que pour les membres des cours d'appel admis à la retraite en raison de leur âge qui veulent siéger en tant que président d'une cour d'assise.

Article 23

Le tableau figurant à l'article premier de la loi du 3 avril 1953 est adapté en ce qui concerne les conseillers suppléants et effectifs, dans ce dernier cas à la suite de l'installation d'un magistrat-coordonateur. L'instauration de la fonction de magistrat coordonnateur s'accompagne d'une extension limitée du cadre professionnel et permanent des cours d'appel avec six conseillers, dont deux pour la Cour d'appel de Bruxelles, eu égard à la surcharge de travail à laquelle cette Cour doit faire face en raison des recours introduits contre le Conseil de la Concurrence.

Le cadre est fixé en tenant compte des chiffres les plus récents de l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel.

Ingevolge opmerkingen van de Raad van State en mede ingevolge de aanvulling van artikel 102 van het Gerechtelijk Wetboek (zie artikel 3 van het ontwerp) wordt thans hiernavolgend onderscheid gemaakt :

— wanneer de plaatsvervangende raadsheer zitting neemt ter vervanging van een verhinderde raadsheer of wanneer de bezetting niet volstaat, geniet hij een maandelijks vergoeding volgens de regels en onder dezelfde voorwaarden die thans zijn voorzien in artikel 379 van het Gerechtelijk Wetboek voor de andere plaatsvervangende magistraten;

— wordt de plaatsvervangende raadsheer daarentegen geroepen om te zetelen in een aanvullende kamer, dan heeft hij recht op een vergoeding per zitting, naar analogie van hetgeen artikel 379*bis* van het Gerechtelijk Wetboek thans reeds voorziet voor de plaatsvervangende magistraten aangewezen overeenkomstig artikel 383, § 2, van datzelfde Wetboek.

Artikel 21

Zie de bespreking onder artikel 7.

Artikel 22

De plaatsvervangende raadsheren zoals voorzien in artikel 207*bis* zetelen in beginsel tot de leeftijd van 67 jaar, conform het gemene recht.

Voor de plaatsvervangende raadsheren gerecrueteerd uit de op rust gestelde magistraten wegens hun leeftijd geldt evenwel dat zij kunnen zetelen tot de leeftijd van 70 jaar hetgeen logischerwijze volgt uit het feit dat deze groep de leeftijd van 67 jaar reeds heeft bereikt. Eenzelfde afwijking is voorzien in artikel 383, § 2, van het Gerechtelijk Wetboek evenals voor de wegens hun leeftijd op rust gestelde leden van de hoven van beroep die willen zetelen als voorzitter van een assisenhof.

Artikel 23

De tabel die voorkomt in artikel 1 van de wet van 3 april 1953 wordt niet enkel aangepast met betrekking tot de plaatsvervangende raadsheren, maar ook wat betreft de effectieve raadsheren vermits de instelling van een magistraat-coördinator terzelfdertijd gekoppeld wordt aan een beperkte uitbreiding van het professioneel en permanente kader van de hoven van beroep met zes raadsheren. Voor het Hof van Beroep te Brussel zijn twee raadsheren voorzien, dit ingevolge de bijkomende werklast die de beroepen tegen de beslissingen van de Raad voor de Mededinging voor dit Hof hebben teweeggebracht.

Het kader wordt vastgesteld in functie van de gerechtelijke achterstand, dit op basis van de laatst gekende gegevens.

Article 24

L'entrée en vigueur différenciée des dispositions de cette loi doit permettre de prendre certaines dispositions d'ordre pratique.

Le ministre de la Justice,

S. DE CLERCK.

Artikel 24

Omwille van praktische schikkingen is voorzien in een gedifferentieerde inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet.

De minister van Justitie,

S. DE CLERCK.

PROJET DE LOI

ALBERT II,

Roi des Belges,

À tous, présents et à venir,
SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

Notre ministre de la Justice est chargé de présenter, en Notre nom, aux Chambres législatives le projet de loi dont la teneur suit :

CHAPITRE Ier**Disposition préliminaire****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

CHAPITRE II**Modification du Code judiciaire****Art. 2**

Dans l'article 101 du Code judiciaire, modifié par la loi du 19 juillet 1985, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

«Il y a dans chaque cour d'appel un magistrat-coordonateur qui est chargé en particulier de l'organisation du travail et de la rédaction et de la publication annuelles d'un rapport d'activité. Le magistrat-coordonateur exécute ce travail sous l'autorité et la direction du premier président.»

Art. 3

Dans le chapitre III du titre premier du livre premier de la deuxième partie du même Code, est insérée une section *Ibis* intitulée «Section *Ibis*. Des conseillers suppléants aux cours d'appel» et comportant l'article 102, abrogé par la loi du 19 juillet 1985, et rétabli dans la rédaction suivante :

WETSONTWERP

ALBERT II,

Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.

Op de voordracht van Onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Onze minister van Justitie is gelast in Onze naam bij de Wetgevende Kamers het wetsontwerp in te dienen, waarvan de tekst volgt :

HOOFDSTUK I**Inleidende bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek****Art. 2**

In artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1985, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd :

«Er is in elk hof van beroep een magistrat-coördinator die inzonderheid belast is met de organisatie van de werkzaamheden en het jaarlijks opmaken en bekendmaken van een activiteitenverslag. De magistrat-coördinator verricht deze werkzaamheden onder het gezag en de leiding van de eerste voorzitter.»

Art. 3

In boek I, titel I, hoofdstuk III, van het tweede deel van hetzelfde Wetboek, wordt een afdeling *Ibis* ingevoegd met als opschrift «Afdeling *Ibis*. Plaatsvervangende raadsheren bij de hoven van beroep» en die artikel 102 bevat, dat is opgeheven bij de wet van 19 juli 1985, en dat in de volgende lezing hersteld wordt :

«*Art. 102. § 1er.* Il y a des conseillers suppléants à la cour d'appel; ils sont nommés pour remplacer les conseillers lorsqu'ils sont empêchés.

Les conseillers suppléants peuvent être appelés à siéger dans les cas où l'effectif est insuffisant pour composer le siège conformément aux dispositions de la loi.

§ 2. En outre, les conseillers suppléants siègent dans les chambres supplémentaires constituées conformément à l'article 106*bis*.»

Art. 4

Un article 106*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«*Art. 106bis.* Pour une durée limitée fixée par le Roi, des chambres supplémentaires sont créées pour résorber l'arriéré judiciaire.

Un règlement particulier est fixé pour ces chambres suivant la procédure déterminée à l'article 106, alinéa 1er.

Ce règlement détermine le nombre de chambres supplémentaires de la cour d'appel.

Ces chambres sont composées d'au moins deux conseillers suppléants.

Les affaires sont distribuées par le premier président conformément au règlement prévu à l'alinéa 1er.»

Art. 5

Dans l'article 109*bis*, § 2, alinéa 1er, du même Code inséré par la loi du 19 juillet 1985, il est inséré un 1°*bis*, rédigé comme suit :

«1°*bis.* Les appels des décisions rendues par le tribunal de commerce,»

Art. 6

Un article 109*ter*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«*Art. 109ter.* Sont attribuées aux chambres supplémentaires visées à l'article 106*bis*, les causes pour lesquelles, soit une fixation a été accordée pour une date éloignée de plus d'un an de la date de mise en vigueur du présent article, soit aucune fixation n'a été accordée alors qu'elle a été demandée. L'attribution des causes se fait sans avoir égard au fait que la fixation initiale avait été accordée pour une chambre à trois conseillers ou une chambre à conseiller unique.

«*Art. 102. § 1.* Er zijn plaatsvervangende raadsheeren in het hof van beroep; zij worden benoemd ter vervanging van de verhinderde raadsheeren.

De plaatsvervangende raadsheeren kunnen geroepen worden zitting te nemen wanneer de bezetting niet volstaat om de zetel overeenkomstig de bepalingen van de wet samen te stellen.

§ 2. Voorts hebben de plaatsvervangende raadsheeren zitting in de aanvullende kamers, samengesteld overeenkomstig artikel 106*bis*.»

Art. 4

Een artikel 106*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«*Art. 106bis.* Teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken worden aanvullende kamers opgericht voor een beperkte duur bepaald door de Koning.

Er wordt voor deze kamers een bijzonder reglement opgesteld overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 106, lid 1.

Dit reglement bepaalt het aantal aanvullende kamers van het hof van beroep.

Deze kamers worden samengesteld uit ten minste twee plaatsvervangende raadsheeren.

De zaken worden door de eerste voorzitter verdeeld overeenkomstig het reglement bedoeld in het eerste lid.»

Art. 5

In artikel 109*bis*, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij wet van 19 juli 1985, wordt een 1°*bis* ingevoegd, luidende als volgt :

«1°*bis.* Het hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de rechtbank van koophandel.»

Art. 6

Een artikel 109*ter*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«*Art. 109ter.* Aan de aanvullende kamers, zoals bepaald in artikel 106*bis*, worden de zaken toegewezen waarvoor een rechtsdag is bepaald die meer dan een jaar verwijderd is van de datum van inwerking-treding van dit artikel of waarvoor op voornoemde datum, hoewel dit was aangevraagd, geen rechtsdag is bepaald. De toewijzing van de zaken geschiedt ongeacht het feit dat de oorspronkelijke rechtsdag bepaald was voor een kamer met drie raadsheeren hetzij een kamer met één raadsheer.

Les causes sont attribuées à une chambre ordinaire composée de trois conseillers ou d'un conseiller pour autant que la demande en soit faite par une partie au plus tard un mois après la notification de la date de plaidoirie pour la chambre supplémentaire sans autres formalités qu'une demande écrite adressée au premier président. Cette notification a lieu au plus tard dans un délai de 6 mois après l'entrée en vigueur du présent article.»

Art. 7

Dans l'article 120, alinéa 1er, du même Code, les mots «ou un membre de la cour d'appel admis à la retraite en raison de son âge qui n'a pas encore atteint l'âge de 70 ans» sont insérés entre les mots «d'appel» et «délégué».

Art. 8

L'article 120, alinéa 2, du même Code est complété comme suit «ou un membre de la cour d'appel admis à la retraite en raison de son âge qui n'a pas encore atteint l'âge de 70 ans».

Art. 9

Un article 207bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 207bis. § 1er. Pour pouvoir être nommé conseiller suppléant à la cour d'appel, le candidat doit être docteur ou licencié en droit et :

1° soit suivre le barreau au moins pendant vingt ans;

2° soit, être juge suppléant depuis dix ans au moins dans un tribunal de première instance, un tribunal du travail, un tribunal de commerce, une justice de paix ou un tribunal de police;

3° soit être un magistrat admis à la retraite, à l'exception des membres des cours d'appel admis à la retraite.

§ 2. Les membres des cours d'appel admis à la retraite sont, à leur demande, désignés par le premier président pour exercer la fonction de conseiller suppléant, sous réserve des exceptions reprises dans l'article 383, § 3.»

Art. 10

Un article 210ter, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

De zaken worden toegewezen aan een gewone kamer met drie raadsheren of een kamer met één raadsheer voor zover een partij zulks aanvraagt uiterlijk één maand na de kennisgeving van de rechtsdag voor de aanvullende kamer zonder andere formaliteiten dan een schriftelijk verzoek gericht aan de eerste voorzitter. Deze kennisgeving geschiedt uiterlijk binnen een termijn van zes maand na de inwerkingtreding van dit artikel.»

Art. 7

In artikel 120, eerste lid van hetzelfde Wetboek, worden tussen de woorden «beroep» en «aan» de woorden «of een wegens zijn leeftijd op rust gesteld lid van het hof van beroep die nog niet de leeftijd van 70 jaar heeft bereikt» ingevoegd.

Art. 8

Artikel 120, tweede lid van hetzelfde Wetboek, wordt aangevuld als volgt: «of wegens hun leeftijd op rust gesteld leden van het hof van beroep die nog niet de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt».

Art. 9

Een artikel 207bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«Art. 207bis. § 1. Om tot plaatsvervangende raadsheer in het hof van beroep te kunnen worden benoemd, moet de kandidaat doctor of licentiaat in de rechten zijn en :

1° ofwel ten minste twintig jaar werkzaam zijn aan de balie;

2° ofwel sedert tenminste tien jaar plaatsvervangend rechter zijn bij een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel, een vredegerecht of een politierechtbank;

3° ofwel op rust gestelde magistraat zijn, met uitzondering van de op rust gestelde leden van de hoven van beroep.

§ 2. De op rust gestelde leden van de hoven van beroep worden op hun verzoek door de eerste voorzitters van de hoven van beroep aangewezen om het ambt van plaatsvervangend raadsheer uit te oefenen, onverminderd de uitzonderingen voorzien in artikel 383, § 3.»

Art. 10

Een artikel 210ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

«*Art. 210ter.* Le Roi désigne parmi les conseillers de chaque cour d'appel sur la présentation de l'assemblée générale un magistrat-coordonateur pour une période de trois ans.

Pour pouvoir être désigné, le candidat magistrat-coordonateur doit être porteur d'un certificat attestant une formation spécialisée en management.

Le magistrat coordonateur peut siéger selon son rang dans les chambres de la cour.»

Art. 11

Article 213, alinéa 2, du même Code, est modifié comme suit: «dans 1, le chiffre 30 est remplacé par le chiffre 31; dans 2, le chiffre 19 est remplacé par le chiffre 20 et le chiffre 5 par le chiffre 6; dans 3, le chiffre 24 est remplacé par le chiffre 25; dans 4, le chiffre 22 est remplacé par le chiffre 23; dans 5, le chiffre 22 est remplacé par le chiffre 23.»

Art. 12

Dans l'article 288 du même Code, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1 et 2:

«La réception des conseillers suppléants près les cours d'appel visés à l'article 207*bis*, § 1er, se fait devant une des Chambres de la cour d'appel présidée par le premier président ou le conseiller qui le remplace, ou devant la chambre des vacations.»

Art. 13

À l'article 300, alinéa 1er, du même Code, les mots «conseillers suppléants visés à l'article 207*bis*, § 1er, 1° et 2°, et les» sont insérés entre les mots «les» et «juges».

Art. 14

À l'article 301 du même Code, les mots «conseillers» sont insérés entre les mots «comme» et «juges» et les mots «conseillers suppléants» sont insérés entre les mots «juges» et «juges suppléants».

Art. 15

À l'article 311 du même Code, les mots «Les conseillers suppléants qui satisfont aux conditions visées à l'article 207*bis*, § 2, dans l'ordre de leur nomination, et ensuite les conseillers suppléants qui satis-

«*Art. 210ter.* De Koning wijst uit de raadsheren van elk hof van beroep op voordracht van de algemene vergadering een magistraat-coördinator aan voor een periode van drie jaar.

Om te kunnen worden aangewezen, moet de kandidaat-magistraat-coördinator houder zijn van een getuigschrift waaruit een gespecialiseerde opleiding in het management blijkt.

De magistraat-coördinator kan voorts zitting nemen in de kamers van het hof volgens zijn rang.»

Art. 11

Artikel 213, lid 2, van hetzelfde Wetboek wordt gewijzigd als volgt: «in 1 wordt het cijfer 30 vervangen door het cijfer 31; in 2 wordt het cijfer 19 vervangen door het cijfer 20 en het cijfer 5 door het cijfer 6; in 3 wordt het cijfer 24 vervangen door het cijfer 25; in 4 wordt het cijfer 22 vervangen door het cijfer 23; in 5 wordt het cijfer 22 vervangen door het cijfer 23.»

Art. 12

In artikel 288 van hetzelfde Wetboek, wordt tussen het eerste en het tweede lid het volgende lid ingevoegd:

«De installatie van de plaatsvervangende raadsheren in de hoven van beroep zoals bedoeld in artikel 207*bis*, § 1, geschiedt voor een kamer van het hof van beroep, voorgezeten door de eerste voorzitter of de raadshere die hem vervangt of voor de vakantiekamer.»

Art. 13

In artikel 300, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «raadsheren, zoals bedoeld in artikel 207*bis*, § 1, 1° en 2°, en de plaatsvervangende» tussen de woorden «plaatsvervangende» en «rechters» ingevoegd.

Art. 14

In artikel 301 van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «raadsheren,» tussen de woorden «als,» en «rechters» ingevoegd en de woorden «plaatsvervangende raadsheren» worden ingevoegd tussen de woorden «rechters» en «plaatsvervangende rechters».

Art. 15

In artikel 311 van hetzelfde Wetboek, worden, onder het opschrift «Leden van het hof» de woorden «De plaatsvervangende raadsheren zoals bedoeld in artikel 207*bis*, § 2, naar orde van hun benoeming, en

font aux conditions visées à l'article 207*bis*, § 1er, 3°, dans l'ordre de leur nomination, en ensuite, dans l'ordre de leur nomination les autres conseillers suppléants» sont insérés entre les mots «conseiller;» et «Le procureur général» sous l'intitulé «Membres de la cour».

Art. 16

Dans l'article 321 du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1984, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1 et 2:

«À la cour d'appel, le conseiller empêché peut aussi être remplacé par un conseiller suppléant désigné par le premier président de la cour. Le conseiller suppléant ne peut pas être appelé à remplacer un conseiller unique.»

Art. 17

Un article 321*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«En cas d'empêchement légitime d'un conseiller suppléant, le premier président de la cour d'appel peut par ordonnance désigner un remplaçant parmi les conseillers suppléants visés à l'article 102.»

Art. 18

Dans l'article 341 du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1984, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4:

«Les conseillers suppléants à la cour d'appel ne font pas partie de l'assemblée générale.»

Art. 19

Un article 342*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 343*bis*. L'assemblée générale de la Cour d'appel formule, dans le cadre d'un plan pluriannuel, les mesures qui peuvent contribuer à résorber l'arriéré judiciaire au niveau de l'administration de la Justice dans son ressort.

Chaque année, dans le courant du mois de septembre, elle consacre un examen aux affaires pendantes et en fait rapport au plus tard le 15 octobre.

Le procureur général près la Cour d'appel transmet ce rapport au ministre de la Justice qui le communique ensuite au Conseil des ministres et aux Présidents des chambres législatives.»

vervolgens de plaatsvervangende raadsheren zoals bedoeld in artikel 207*bis*, § 1, 3°, naar orde van hun benoeming en vervolgens de overige plaatsvervangende raadsheren naar orde van hun benoeming» ingevoegd tussen de woorden «raadsheer,» en «De procureur-generaal».

Art. 16

In artikel 321 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1984, wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd:

«In het hof van beroep kan de verhinderde raadsheer ook vervangen worden door een plaatsvervangende raadsheer, die de eerste voorzitter van het hof aanwijst. De plaatsvervangende raadsheer kan niet geroepen worden om een alleenzettelend raadsheer te vervangen.»

Art. 17

Een artikel 321*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Wanneer een plaatsvervangende raadsheer wettig verhinderd is, kan de eerste voorzitter van het hof van beroep bij beschikking een vervanger aanwijzen uit de plaatsvervangende raadsheren zoals bedoeld in artikel 102.»

Art. 18

In artikel 341 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1984, wordt tussen het derde en het vierde lid, het volgende lid ingevoegd:

«De plaatsvervangende raadsheren bij het hof van beroep maken geen deel uit van de algemene vergadering.»

Art. 19

Een artikel 342*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 343*bis*. De algemene vergadering van het hof van beroep formuleert in een meerjarenplan de maatregelen die kunnen bijdragen tot het afbouwen van de achterstand in de rechtsbedeling van het ressort.

Zij onderzoekt elk jaar in de loop van de maand september de hangende zaken en brengt hierover uiterlijk op 15 oktober verslag uit.

De procureur-generaal bij het Hof van beroep maakt dit verslag over aan de minister van Justitie die het mededeelt aan de Ministerraad en aan de voorzitters van de wetgevende kamers.»

Art. 20

Un article 379ter, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 379ter. § 1er. Le conseiller suppléant qui est appelé à siéger selon l'article 102, § 1er, a droit à une indemnité mensuelle, comme prévu à l'article 379.

§ 2. Le conseiller suppléant qui est appelé à siéger dans une chambre supplémentaire comme prévu dans l'article 102, § 2, a droit à une indemnité par audience dont les modalités d'application sont fixées par le ministre de la Justice. »

Art. 21

Un article 379^{quater}, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 379^{quater}. Le ministre de la Justice détermine l'indemnité qui peut être allouée aux membres de la cour d'appel admis à la retraite qui sont délégués pour présider la cour d'assises, conformément à l'article 120, alinéa 1er. »

Art. 22

L'article 390 du même code, est complété par un deuxième alinéa rédigé comme suit :

« Ces dispositions s'appliquent également aux conseillers suppléants à l'exception des magistrats admis à la retraite en raison de leur âge, lesquels peuvent siéger jusqu'à 70 ans. »

CHAPITRE III

Modifications à la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire

Art. 23

Le tableau figurant à l'article premier de la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, remplacé par la loi du 28 décembre 1990 et modifié par la loi du 30 mars 1994, est remplacé par le tableau suivant :

Siège Zetel	Premier président Eerste voorzitter	Présidents Voorzitters	Conseillers Raadsheren	Conseillers suppléants Plaatsvervangende raadsheren	Procureur général Procureur-generaal	Avocats généraux Advocaten-generaal	Substituts du Procureur général Substituten-procureur-generaal	Greffiers en chef Hoofdgriffiers	Greffiers-chef de service Griffiers-hoofd van dienst	Greffiers Griffiers	Commiss-greffiers Klerken-griffiers
Anvers. — Antwerpen	1	14	29	30	1	11	8	1	2	16	8
Bruxelles. — Brussel	1	15	35	42	1	12	11	1	2	18	7
Gand. — Gent	1	14	32	28	1	12	7	1	2	18	7
Liège. — Luik	1	9	23	26	1	7	6	1	2	12	5
Mons. — Bergen	1	7	15	22	1	6	4	1	2	9	4

Art. 20

Een artikel 379ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

« Art. 379ter. § 1. De plaatsvervangende raadsheer die geroepen wordt om zitting te nemen krachtens artikel 102, § 1, heeft recht op een maandelijks vergoeding zoals bepaald in artikel 379.

§ 2. De plaatsvervangende raadsheer die geroepen wordt om te zetelen in een aanvullende kamer zoals bedoeld in artikel 102, § 2, heeft recht op een vergoeding per zitting, waarvan de regels nader worden vastgesteld door de minister van Justitie. »

Art. 21

Een artikel 379^{quater}, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

« Art. 379^{quater}. De minister van Justitie bepaalt welke vergoeding kan worden toegekend aan de op rust gestelde leden van het hof van beroep die opdracht hebben het hof van assisen voor te zitten, conform artikel 120, eerste lid. »

Art. 22

Artikel 390 van hetzelfde Wetboek, wordt aangevuld met een tweede lid dat luidt als volgt :

« Diezelfde bepalingen zijn eveneens van toepassing op de plaatsvervangende raadsheren, met uitzondering van de op rust gestelde magistraten wegens hun leeftijd dewelke kunnen zetelen tot de leeftijd van 70 jaar. »

HOOFDSTUK III

Wijzigingen in de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting

Art. 23

De tabel die voorkomt in artikel 1 van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, vervangen door de wet van 28 december 1990 en gewijzigd bij de wet van 30 maart 1994, wordt vervangen door de volgende tabel :

CHAPITRE IV

Disposition finale

Art. 24

À l'exception des articles 4 et 6 dont le Roi fixe la date d'entrée en vigueur, la présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

Donné à Bruxelles, le 28 novembre 1996.

ALBERT

Par le Roi :

Le ministre de la Justice,

Stefaan DE CLERCK.

HOOFDSTUK IV

Slotbepaling

Art. 24

Met uitzondering van de artikelen 4 en 6 waarvoor de Koning de datum van inwerkingtreding vaststelt, treedt deze wet in werking de dag waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

Gegeven te Brussel, 28 november 1996.

ALBERT

Van Koningswege :

De minister van Justitie,

Stefaan DE CLERCK.

**AVANT-PROJET DE LOI SOUMIS
AU CONSEIL D'ÉTAT**

Avant-projet de loi contenant des mesures en vue de résorber
l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel

CHAPITRE Ier

Disposition préliminaire

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 77 de la Constitution.

CHAPITRE II

Modifications au Code judiciaire

Art. 2

Dans l'article 101 du Code judiciaire, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 :

« Il y a dans chaque cour d'appel un magistrat-coordonateur qui est chargé en particulier de l'organisation du travail et de la rédaction et publication annuelles d'un rapport d'activité. Le magistrat-coordonateur exécute ce travail sous l'autorité et la direction du premier président. »

Art. 3

Au Chapitre III, Titre I, Livre I de la deuxième partie du Code judiciaire, il est ajouté une section *Ibis*, avec l'intitulé :

« Section *Ibis*. — Les conseillers suppléants dans les cours d'appel »

Art. 4

L'article 102 du Code judiciaire, abrogé par la loi du 19 juillet 1985, est rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 102. Il y a des conseillers suppléants à la cour d'appel. »

Art. 5

Un article 106*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

« Art. 106*bis*. Un règlement particulier est fixé pour les chambres composées de conseillers suppléants suivant la procédure déterminée à l'article 106.

Ces chambres sont composées d'au moins deux conseillers suppléants.

Les affaires sont distribuées par le premier président conformément au règlement prévu à l'alinéa précédent. »

**VOORONTWERP VAN WET VOORGELEGD
AAN DE RAAD VAN STATE**

Voorontwerp van wet houdende maatregelen teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken bij de hoven van beroep

HOOFDSTUK I

Inleidende bepaling

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 77 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II

Wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek

Art. 2

In artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd :

« Er is in elk hof van beroep een magistraat-coördinator die inzonderheid belast is met de organisatie van de werkzaamheden en het jaarlijks opmaken en bekendmaken van een activiteitenverslag. De magistraat-coördinator verricht deze werkzaamheden onder het gezag en de leiding van de eerste voorzitter. »

Art. 3

Aan Hoofdstuk III, Titel I, Boek I van het tweede deel van het Gerechtelijk Wetboek wordt een Afdeling *Ibis* toegevoegd, met het opschrift :

« Afdeling *Ibis*. — De plaatsvervangende raadsheren bij de hoven van beroep »

Art. 4

Artikel 102 van het Gerechtelijk Wetboek, opgeheven door de wet van 19 juli 1985, wordt opnieuw opgenomen in de volgende lezing :

« Art. 102. Er zijn plaatsvervangende raadsheren in het hof van beroep. »

Art. 5

Een artikel 106*bis*, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd :

« Art. 106*bis*. Er wordt een bijzonder reglement opgesteld voor de kamers samengesteld uit plaatsvervangende raadsheren overeenkomstig de procedure bepaald in artikel 106.

Deze kamers worden samengesteld uit tenminste twee plaatsvervangende raadsheren.

De zaken worden door de eerste voorzitter verdeeld overeenkomstig het reglement bedoeld in het vorige lid. »

Art. 6

Dans l'article 109bis, § 2, alinéa 1er, du même Code, inséré par la loi du 19 juillet 1985, il est inséré un 1^obis, rédigé comme suit :

«1^obis. Les appels des décisions rendues par le tribunal de commerce;»

Art. 7

Un article 109ter, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 109ter. Sont attribués aux chambres temporaires dans lesquelles des conseillers suppléants siègent, les causes pour lesquelles, à la date d'entrée en vigueur du présent article, soit une fixation a été accordée pour une date éloignée de plus d'un an de cette date de mise en vigueur, soit aucune fixation n'avait été accordée alors qu'elle avait été demandée. L'attribution des causes se fait sans avoir égard au fait que la fixation initiale avait été accordée pour une chambre à trois conseillers ou une chambre à conseiller unique.

Les causes sont attribuées à une chambre ordinaire composée de trois conseillers ou une chambre à conseiller unique pour autant que la demande en soit faite par une partie au plus tard un mois après la notification de la date de plaidoirie pour la chambre temporaire sans autres formalités qu'une demande écrite adressée au premier président. Cette notification a lieu au plus tard dans un délai de 6 mois après l'entrée en vigueur de la présente loi.

Ils ne tiennent audience que pendant une période de trois ans après l'entrée en vigueur du présent article. Ils restent néanmoins valablement saisis des affaires, en cours de débat ou en délibéré dans lesquelles ils ont siégé.»

Art. 8

Dans l'article 120, alinéa 1er, du même Code, les mots «ou un membre de la cour d'appel admis à la retraite en raison de son âge qui n'a pas encore atteint l'âge de 70 ans» sont insérés entre les mots «d'appel» et «délégué».

Art. 9

L'article 120, alinéa 2, du même Code, est complété comme suit: «ou un membre de la cour d'appel admis à la retraite en raison de son âge qui n'a pas encore atteint l'âge de 70 ans».

Art. 10

Un article 207bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code :

«Art. 207bis. § 1er. Pour être nommé conseiller suppléant à la cour d'appel, le candidat doit être docteur ou licencié en droit et :

1° soit avoir suivi pendant au moins vingt années le barreau;

2° soit, être juge suppléant depuis dix ans au moins dans un tribunal de première instance, un tribunal du travail, un tribunal de commerce, une justice de paix ou un tribunal de police;

Art. 6

In artikel 109bis, § 2, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij de wet van 19 juli 1985, wordt een 1^obis ingevoegd, luidend als volgt:

«1^obis. Het hoger beroep tegen beslissingen gewezen door de rechtbank van koophandel;»

Art. 7

Een artikel 109ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 109ter. Aan de tijdelijke kamers waarin plaatsvervangende raadsheren zetelen, worden de zaken toegewezen waarvoor op de datum van inwerkingtreding van dit artikel een rechtsdag werd verleend die verder dan een jaar verwijderd is van voornoemde datum of waarvoor op voornoemde datum, hoewel dit was aangevraagd, nog geen rechtsdag werd verkregen. Deze toewijzing gebeurt ongeacht de oorspronkelijke vaststelling voor een kamer met drie raadsheren hetzij een kamer met een alleenzettelend raadsheer.

De zaken worden toegewezen aan een gewone kamer met drie raadsheren of een alleenzettelend raadsheer voor zover zulks wordt aangevraagd door een partij ten laatste binnen één maand na de kennisgeving van de rechtsdag voor de tijdelijke kamer zonder andere formaliteiten dan een schriftelijk verzoek gericht aan de eerste voorzitter. Deze kennisgeving geschiedt uiterlijk binnen een termijn van 6 maand na de inwerkingtreding van deze wet.

Zij houden slechts zitting gedurende drie jaar vanaf de inwerkingtreding van dit artikel. Zij blijven niettemin geldig kennis nemen van de zaken waarover de debatten aan gang zijn of die in beraad zijn en waarin zij zitting hadden.»

Art. 8

In artikel 120, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, worden tussen de woorden «beroep» en «aan» de woorden «of een wegens zijn leeftijd op rust gesteld lid van het hof van beroep die nog niet de leeftijd van 70 jaar heeft bereikt» ingevoegd.

Art. 9

Artikel 120, tweede lid, van hetzelfde Wetboek, wordt aangevuld als volgt: «of wegens hun leeftijd op rust gestelde leden van het hof van beroep die nog niet de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt».

Art. 10

Een artikel 207bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 207bis. § 1. Om tot plaatsvervangende raadsheer in het hof van beroep te worden benoemd, moet de kandidaat doctor of licentiaat in de rechten zijn en:

1° ofwel tenminste twintig jaar werkzaam zijn geweest aan de balie;

2° ofwel sedert tenminste tien jaar plaatsvervangend rechter zijn bij een rechtbank van eerste aanleg, een arbeidsrechtbank, een rechtbank van koophandel, een vrederegerecht of een politie-rechtbank;

3° soit être un magistrat admis à la retraite qui n'a pas atteint l'âge de 70 ans et qui a le droit de porter le titre honorifique de ses fonctions à l'exception des membres des cours d'appel et du travail admis à la retraite.

§ 2. Les membres des cours d'appel et du travail admis à la retraite, sont à leur demande désignés par le premier président pour exercer la fonction de conseiller suppléant jusqu'à ce qu'ils atteignent l'âge de 70 ans, sous réserve des exceptions reprises dans l'article 383, § 3.»

Art. 11

Un article 210ter, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 210ter. Le Roi désigne parmi les conseillers de chaque cour d'appel sur la présentation de l'assemblée générale un magistrat-coordonateur pour une période de trois ans renouvelable.

Il siège en outre selon son rang dans les chambres de la cour.»

Art. 12

Dans l'article 288 du même Code, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4:

«La réception des conseillers suppléants près les cours d'appel visés à l'article 207bis, § 1er, se fait devant une des chambres de la cour d'appel présidée par le premier président ou le conseiller qui le remplace, ou devant la chambre des vacations.»

Art. 13

À l'article 300, alinéa 1er, du même Code, les mots «conseillers suppléants visés à l'article 207bis, § 1er, 1° et 2°, et les» sont insérés entre les mots «les» et «juges».

Art. 14

Article 213, alinéa 2, du même Code, est remplacé par l'alinéa suivant:

«Le nombre de présentations par les conseils provinciaux aux places vacantes de conseiller est déterminé comme suit:

1. Cour d'appel d'Anvers

Le conseil provincial d'Anvers présente à 31 places.

Le conseil provincial du Limbourg présente à 13 places.

2. Cour d'appel de Bruxelles

Le groupe linguistique français du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale présente à 20 places.

Le groupe linguistique néerlandais du Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale présente à 6 places.

Le conseil provincial du Brabant wallon présente à 6 places.

3° ofwel op rust gestelde magistraat zijn die de leeftijd van 70 jaar nog niet bereikt heeft en gemachtigd werd de eretitel van zijn ambt te voeren, met uitzondering van de op rust gestelde leden van de hoven van beroep en de arbeidshoven.

§ 2. De op rust gestelde leden van de hoven van beroep en de arbeidshoven worden op hun verzoek door de eerste voorzitters van de hoven van beroep aangewezen om het ambt van plaatsvervangend raadsheer uit te oefenen tot zij de leeftijd van 70 jaar hebben bereikt, onverminderd de uitzonderingen voorzien in artikel 383, § 3.»

Art. 11

Een artikel 210ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 210ter. De Koning wijst uit de raadsheren van elk hof van beroep op voordracht van de algemene vergadering een magistrat-coördinator aan voor een hernieuwbare periode van drie jaar.

Hij neemt voorts zitting volgens zijn rang in de kamers van het hof.»

Art. 12

In artikel 288 van hetzelfde Wetboek, wordt tussen het derde en het vierde lid het volgende lid ingevoegd:

«De installatie van de plaatsvervangende raadsheren in de hoven van beroep zoals bedoeld in artikel 207bis, § 1, geschiedt voor een kamer van het hof van beroep, voorgezeten door de eerste voorzitter of de raadsheer die hem vervangt of voor de vakantiekamer.»

Art. 13

In artikel 300, eerste lid, van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «raadsheren, zoals bedoeld in artikel 207bis, § 1, 1° en 2°, en de plaatsvervangende» tussen de woorden «plaatsvervangende» en «rechters» ingevoegd.

Art. 14

Artikel 213, lid 2, van hetzelfde Wetboek wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Het aantal voordrachten die de provincieraden voor openstaande plaatsen van raadsheren mogen indienen, is bepaald als volgt:

1. Hof van beroep te Antwerpen

De provincieraad van Antwerpen dient voordrachten in voor 31 plaatsen.

De provincieraad van Limburg dient voordrachten in voor 13 plaatsen.

2. Hof van beroep te Brussel

De Franse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad dient voordrachten in voor 20 plaatsen.

De Nederlandse taalgroep van de Brusselse Hoofdstedelijke Raad dient voordrachten in voor 6 plaatsen.

De provincieraad van Vlaams-Brabant dient voordrachten in voor 19 plaatsen.

Le conseil provincial du Brabant flamand présente à 19 places.

3. Cour d'appel de Gand

Le conseil provincial de la Flandre occidentale présente à 22 places.

Le conseil provincial de la Flandre orientale présente à 25 places.

4. Cour d'appel de Liège

Le conseil provincial de Liège présente à 23 places.

Le conseil provincial de Namur présente à 7 places.

Le conseil provincial de Luxembourg présente à 3 places.

5. Cour d'appel de Mons

Le conseil provincial du Hainaut présente à 23 places.»

Art. 15

À l'article 301 du même Code, les mots «conseillers» sont insérés entre les mots «comme» et «juges» et les mots «conseillers suppléants» sont insérés entre les mots «juges» et «juges suppléants».

Art. 16

À l'article 311 du même Code, les mots «Les conseillers suppléants qui satisfont aux conditions visées à l'article 207bis, § 1er, 3°, et § 2, et ensuite dans l'ordre de leur nomination, les autres conseillers suppléants» sont insérés entre les mots «conseiller;» et «Le procureur général» sous l'intitulé «Membres de la cour».

Art. 17

Dans l'article 321 du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1984, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 1 et 2:

«À la cour d'appel, le conseiller empêché peut aussi être remplacé par un conseiller suppléant désigné par le premier président de la cour. Le conseiller suppléant ne peut pas être appelé à remplacer un conseiller unique.»

Art. 18

Un article 321bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«En cas d'empêchement légitime d'un conseiller suppléant, le premier président de la cour d'appel peut par ordonnance désigner un remplaçant parmi les conseillers suppléants visés à l'article 102.»

Art. 19

Dans l'article 341 du même Code, modifié par la loi du 17 juillet 1984, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4:

De provincieraad van Waals-Brabant dient voordrachten in voor 6 plaatsen.

3. Hof van beroep te Gent

De provincieraad van West-Vlaanderen dient voordrachten in voor 22 plaatsen.

De provincieraad van Oost-Vlaanderen dient voordrachten in voor 25 plaatsen.

4. Hof van beroep te Luik

De provincieraad van Luik dient voordrachten in voor 23 plaatsen.

De provincieraad van Namen dient voordrachten in voor 7 plaatsen.

De provincieraad van Luxemburg dient voordrachten in voor 3 plaatsen.

5. Hof van beroep te Bergen

De provincieraad van Henegouwen dient voordrachten in voor 23 plaatsen.»

Art. 15

In artikel 301 van hetzelfde Wetboek, worden de woorden «raadsheren,» tussen de woorden «als,» en «rechters» ingevoegd en de woorden «plaatsvervangende raadsheren» worden ingevoegd tussen de woorden «rechters» en «plaatsvervangende rechters».

Art. 16

In artikel 311 van hetzelfde Wetboek, worden, onder het opschrift «Leden van het hof» de woorden «De plaatsvervangende raadsheren zoals bedoeld in artikel 207bis, § 1, 3°, en § 2, en vervolgens de overige plaatsvervangende raadsheren naar orde van hun benoeming» ingevoegd tussen de woorden «raadsheer,» en «De procureur-generaal».

Art. 17

In artikel 321 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1984, wordt tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid ingevoegd:

«In het hof van beroep kan de verhinderde raadsheer ook vervangen worden door een plaatsvervangende raadsheer, die de eerste voorzitter van het hof aanwijst. De plaatsvervangende raadsheer kan niet geroepen worden om een alleenzettelend raadsheer te vervangen.»

Art. 18

Een artikel 321bis, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Wanneer een plaatsvervangende raadsheer wettig verhinderd is, kan de eerste voorzitter van het hof van beroep bij beschikking een vervanger aanwijzen uit de plaatsvervangende raadsheren zoals bedoeld in artikel 102.»

Art. 19

In artikel 341 van hetzelfde Wetboek, gewijzigd bij de wet van 17 juli 1984, wordt tussen het derde en het vierde lid, het volgende lid ingevoegd:

«Les conseillers suppléants à la cour d'appel ne font pas partie de l'assemblée générale.»

Art. 20

Un article 379ter, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 379ter. Le conseiller suppléant a droit à une indemnité lorsqu'il est appelé à siéger.

Le ministre de la Justice fixe les modalités d'application du présent article.»

Art. 21

Un article 379quater, rédigé comme suit, est inséré dans le même Code:

«Art. 379quater. Le ministre de la justice détermine l'indemnité qui peut être allouée aux membres de la cour d'appel admis à la retraite qui sont délégués pour présider la cour d'assises, conformément à l'article 120, alinéa 1er.

Art. 22

Le tableau figurant à l'article premier de la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire, remplacé par la loi du 28 décembre 1990 et modifié par la loi du 30 mars 1994, est remplacé par le tableau suivant:

Siège — Zetel	Premier président — Eerste voorzitter	Présidents — Voorzitters	Conseillers — Raadsheren	Conseillers suppléants — Plaatsver- vangende raadsheren	Procureur général — Procureur- generaal	Avocats généraux — Advocaten generaal	Substituts du Procureur général — Substituten- procureur- generaal	Greffiers en chef — Hoofdgrif- fiers	Greffiers- chef de service — Griffiers- hoofd van dienst	Greffiers — Griffiers	Commis- greffiers — Klerken- griffiers
Anvers. — Antwerpen	1	14	29	30	1	11	8	1	2	16	8
Bruxelles. — Brussel	1	15	35	42	1	12	11	1	2	18	7
Gand. — Gent	1	14	32	28	1	12	7	1	2	18	7
Liège. — Luik	1	9	23	26	1	7	6	1	2	12	5
Mons. — Bergen	1	7	15	22	1	6	4	1	2	9	4

CHAPITRE III

Disposition finale

Art. 23

À l'exception des articles 5 et 7, dont le Roi fixe la date d'entrée en vigueur, la présente loi entre en vigueur le jour de sa publication au *Moniteur belge*.

«De plaatsvervangende raadsheren bij het hof van beroep maken geen deel uit van de algemene vergadering.»

Art. 20

Een artikel 379ter, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 379ter. De plaatsvervangende raadsheer heeft recht op een vergoeding wanneer hij geroepen wordt om zitting te nemen.

De minister van Justitie stelt nadere regels voor de toepassing van dit artikel.»

Art. 21

Een artikel 379quater, luidend als volgt, wordt in hetzelfde Wetboek ingevoegd:

«Art. 379quater. De minister van Justitie bepaalt welke vergoeding kan worden toegekend aan de op rust gestelde leden van het hof van beroep die opdracht hebben het hof van assisen voor te zitten, conform artikel 120, eerste lid.»

Art. 22

De tabel die voorkomt in artikel 1 van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting, vervangen door de wet van 28 december 1990 en gewijzigd bij de wet van 30 maart 1994, wordt vervangen door de volgende tabel:

HOOFDSTUK III

Slotbepaling

Art. 23

Met uitzondering van de artikelen 5 en 7 waarvoor de Koning de datum van inwerkingtreding vaststelt, treedt deze wet in werking de dag waarop het in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre de la Justice, le 26 juillet 1996, d'une demande d'avis sur un projet de loi «contenant des mesures en vue de résorber l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel», a donné le 7 octobre 1996 l'avis suivant:

OBSERVATION GÉNÉRALE

Selon l'article 109ter, alinéa 3, en projet, les conseillers suppléants «ne tiennent audience que pendant une période de trois ans». Selon l'exposé des motifs, ils sont nommés à vie. Toujours selon l'exposé des motifs, «malgré cette nomination à vie, ils est prévu que les conseillers suppléants ne siégeront que pendant trois ans».

Ainsi conçus, le texte en projet et l'exposé des motifs sont contraires au principe constitutionnel(1) d'irrévocabilité des juges.

Il convient, en réalité, que les conseillers suppléants soient nommés à vie, que non seulement ils siègent, pendant trois ans, dans la chambre supplémentaire, mais, en outre, qu'après ce terme ils continuent à exercer leurs fonctions en remplacement de magistrats empêchés.

En revanche, rien ne s'oppose à ce que des chambres supplémentaires soient créées pour une durée limitée.

Pour tenir compte de ces observations, de nouveaux textes seront proposés ci-après.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES**Intitulé**

La loi en projet se présente, sur le plan de la forme, non comme un texte autonome, mais comme un ensemble de dispositions modificatives du Code judiciaire.

L'intitulé du texte en projet traduirait, par conséquent, plus justement l'objet de ce dernier s'il était rédigé comme suit:

«Projet de loi portant diverses modifications du Code judiciaire en vue de résorber l'arriéré judiciaire auprès des cours d'appel».

DISPOSITIF**Remarque préalable**

La division en chapitres du texte en projet ne se justifie pas dès l'instant où les chapitres premier et trois ne contiennent qu'une seule disposition. Cette division sera, en conséquence, omise au profit d'un texte continu.

(1) Au sujet de la «constitutionnalité» du projet, l'exposé des motifs énonce que «l'avis de quelques professeurs spécialistes du droit constitutionnel et judiciaire a également été recueilli».

Le Conseil d'État se pose la question si ces professeurs ont émis une quelconque objection à l'égard du projet de loi. Dans la négative, l'exposé des motifs doit mentionner les raisons pour lesquelles aucune objection n'a été émise.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 26 juli 1996 door de minister van Justitie verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van wet houdende maatregelen teneinde de gerechtelijke achterstand weg te werken bij de hoven van beroep», heeft op 7 oktober 1996 het volgend advies gegeven:

ALGEMENE OPMERKING

Het ontworpen artikel 109ter, derde lid, bepaalt dat de plaatsvervangende raadsheren «slechts zitting (houden) gedurende drie jaar». Volgens de memorie van toelichting worden zij voor het leven benoemd. In de memorie van toelichting staat eveneens te lezen: «Niettegenstaande deze benoeming voor het leven is bepaald dat de plaatsvervangende raadsheren slechts zitting houden gedurende drie jaar».

Aldus gesteld zijn de ontworpen tekst en de memorie van toelichting strijdig met het grondwettelijke beginsel(1) dat rechters niet kunnen worden afgezet.

In feite is het zaak dat de plaatsvervangende rechters voor het leven benoemd worden, dat zij niet alleen gedurende drie jaar zitting hebben in de aanvullende kamer, doch dat zij bovendien na die periode hun ambt blijven uitoefenen ter vervanging van verhinderde magistraten.

Niets staat er daarentegen aan in de weg dat voor een beperkte duur aanvullende kamers worden opgericht.

Rekening houdend met die opmerkingen worden hierna nieuwe teksten voorgesteld.

BIJZONDERE OPMERKINGEN**Opschrift**

Uit het oogpunt van de vorm dient de ontworpen wet zich niet aan als een zelfstandige tekst, doch als een geheel van bepalingen tot wijziging van het Gerechtelijk Wetboek.

Bijgevolg zou het opschrift van de ontworpen tekst de strekking ervan beter weergeven indien het als volgt wordt gesteld:

«Ontwerp van wet houdende diverse wijzigingen in het Gerechtelijk Wetboek teneinde de achterstand bij de hoven van beroep weg te werken».

BEPALEND GEDDEELTE**Voorafgaande opmerking**

Er is geen grond om de ontworpen tekst in hoofdstukken in te delen, daar de hoofdstukken I en III slechts één enkele bepaling bevatten. Deze indeling moet derhalve vervallen en vervangen worden door een doorlopende tekst.

(1) In verband met de «grondwettigheid» van het ontwerp bepaalt de memorie van toelichting: «Tevens werd het advies van enkele professoren-specialisten grondwettelijk en gerechtelijk recht ingewonnen».

De Raad van State vraagt zich af of die hoogleraren enig bezwaar hebben gemaakt ten aanzien van het ontwerp van wet. Indien zulks niet het geval is, moeten in de memorie van toelichting de redenen worden vermeld waarom geen enkel bezwaar is geformuleerd.

Art. 2

1. Le liminaire sera rédigé comme suit :

« Art. 2. Dans l'article 101 du Code judiciaire, modifié par la loi du 19 juillet 1985, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 2 et 3 : ».

2. Les mots « de la rédaction et publication » figurant dans le texte français du nouvel alinéa 3 en projet de l'article 101 du Code judiciaire doivent être remplacés par les mots « de la rédaction et de la publication ».

Art. 3 et 4 (devenant l'article 3)

Les modifications que les articles 3 et 4 tendent à apporter au chapitre III du titre premier du livre premier de la deuxième partie du Code judiciaire seraient mieux réunies en un article unique.

Le texte de l'article 102 du Code judiciaire en projet, rétabli par l'article 4 du projet (devenant l'article 3), doit être rédigé en s'inspirant de l'article 87, alinéas 1er et 2, du même code de manière à faire précisément et explicitement apparaître toutes les fonctions auxquelles les conseillers suppléants peuvent être appelés à exercer auprès des cours d'appel.

Tenant compte de l'observation générale, le texte suivant est proposé :

« Art. 3. Dans le chapitre III du titre premier du livre premier de la deuxième partie du même code, est insérée une section *Ibis* intitulée « Section *Ibis*. Des conseillers suppléants aux cours d'appel » et comportant l'article 102, abrogé par la loi du 19 juillet 1985, et rétabli dans la rédaction suivante :

« Art. 102. § 1er. Il y a des conseillers suppléants à la cour d'appel; ils sont nommés pour remplacer les conseillers lorsqu'ils sont empêchés.

Les conseillers suppléants peuvent être appelés à siéger dans les cas où l'effectif est insuffisant pour composer le siège conformément aux dispositions de la loi.

§ 2. En outre, les conseillers suppléants siègent dans les chambres supplémentaires constituées conformément à l'article 107bis. »

Art. 5 (devenant l'article 4)

L'article 106bis, alinéa 2, en projet prévoit que :

« Ces chambres sont composées d'au moins deux conseillers suppléants. »

Cette règle est contredite par l'exposé des motifs dans lequel on peut lire :

« En ce qui concerne la composition de ces chambres, une parfaite hétérogénéité (dans chaque chambre aussi bien des conseillers suppléants que des conseillers) tout comme une homogénéité parfaite (simplement des conseillers suppléants) ont été rejetées par le Gouvernement. »

Le texte en projet permet de composer une chambre uniquement de conseillers suppléants.

Il convient que le projet de loi et l'exposé des motifs soient mis en concordance.

Art. 2

1. De inleidende zin moet als volgt worden gesteld :

« Art. 2. In artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek, gewijzigd bij de wet van 19 juli 1985, wordt tussen het tweede en het derde lid het volgende lid ingevoegd : ».

2. De woorden « de la rédaction et publication », die voorkomen in de Franse lezing van het nieuw ontworpen derde lid van artikel 101 van het Gerechtelijk Wetboek, moeten worden vervangen door de woorden « de la rédaction et de la publication ».

Art. 3 en 4 (die artikel 3 worden)

Het zou beter zijn de wijzigingen die de artikelen 3 en 4 beogen aan te brengen in boek I, titel I, hoofdstuk III, van het tweede deel van het Gerechtelijk Wetboek, in één enkel artikel samen te brengen.

De tekst van het ontworpen artikel 102 van het Gerechtelijk Wetboek, opnieuw opgenomen bij artikel 4 van het ontwerp (dat artikel 3 wordt), moet worden gesteld naar het voorbeeld van artikel 87, eerste en tweede lid, van hetzelfde Wetboek, zodat duidelijk en uitdrukkelijk blijkt welke ambten de plaatsvervangende raadsheren geroepen kunnen worden uit te oefenen bij de hoven van beroep.

Gelet op de algemene opmerking wordt de volgende tekst voorgesteld :

« Art. 3. In boek I, titel I, hoofdstuk III, van het tweede deel van hetzelfde Wetboek wordt een afdeling *Ibis* ingevoegd met als opschrift « Afdeling *Ibis*. Plaatsvervangende raadsheren bij de hoven van beroep » en die artikel 102 bevat, dat is opgeheven bij de wet van 19 juli 1985 en dat in de volgende lezing hersteld wordt :

« Art. 102. § 1. Er zijn plaatsvervangende raadsheren in het hof van beroep; zij worden benoemd ter vervanging van de verhinderde raadsheren.

De plaatsvervangende raadsheren kunnen geroepen worden zitting te hebben als het aantal raadsheren ontoereikend is om het college samen te stellen overeenkomstig de bepalingen van de wet.

§ 2. Voorts hebben de plaatsvervangende raadsheren zitting in de aanvullende kamers, samengesteld overeenkomstig artikel 107bis. »

Art. 5 (dat artikel 4 wordt)

Het ontworpen artikel 106bis, tweede lid, bepaalt :

« Deze kamers worden samengesteld uit tenminste (lees : ten minste) twee plaatsvervangende raadsheren. »

Deze regel is in strijd met de memorie van toelichting, waarin te lezen staat :

« Voor wat betreft de samenstelling van deze kamers werd een volkomen heterogeniteit (in elke kamer zowel plaatsvervangende raadsheren als raadsheren) alsmede een volkomen homogeniteit (louter plaatsvervangende raadsheren) door de Regering verworpen. »

Volgens de ontworpen tekst is het mogelijk dat een kamer uitsluitend uit plaatsvervangende raadsheren is samengesteld.

Het ontwerp van wet en de memorie van toelichting moeten in overeenstemming met elkaar worden gebracht.

Art. 5 nouveau

Pour tenir compte de l'intention des auteurs du projet qui est celle de prévoir l'obligation de créer, pour une période de 3 ans, des chambres supplémentaires auprès des cours d'appel, un nouvel article 107bis doit être inséré dans le Code judiciaire. Cet article 107bis sera introduit par un nouvel article 5 dont la rédaction suivante est proposée :

« Art. 5. Un article 107bis rédigé comme suit est inséré dans le même code :

« Art. 107bis. Pour une durée limitée fixée par le Roi, des chambres supplémentaires sont créées pour résorber l'arriéré judiciaire. »

Art. 6

1. Au début de l'article 109ter, alinéa 1er, on écrira :

« Art. 109ter. Sont attribuées aux chambres supplémentaires visées à l'article 107bis, les causes pour lesquelles, soit une fixation a été accordée pour une date éloignée de plus d'un an de la date de mise en vigueur du présent article, soit aucune fixation ...

2. À l'alinéa 2, seconde phrase, il faut remplacer les mots « de la présente loi » par les mots « du présent article » et les mots « chambre temporaire » par les mots « chambre supplémentaire ».

Par ailleurs, le texte néerlandais de cette disposition devrait être rédigé ainsi qu'il est indiqué dans la version néerlandaise du présent avis.

3. La première phrase de l'alinéa 3 doit, compte tenu de l'observation générale, être omise. La seconde phrase allant de soi en vertu d'un principe général non contesté, doit également être omise.

Art. 10

Paragraphe 1er

1. Les mots « Pour être nommé » figurant dans la phrase liminaire du paragraphe en projet seraient, comme en a convenu la déléguée du ministre, plus adéquatement remplacés par les mots « Pour pouvoir être nommé ».

2. Du commentaire de l'exposé des motifs réservé à l'article 10 en projet, il ressort clairement que seuls pourront être nommés conseillers suppléants les docteurs et licenciés en droit « qui ont été actifs au barreau pendant au moins vingt années » et qui, au moment de leur nomination comme conseillers suppléants, seront inscrits au tableau de l'Ordre des avocats.

Telle qu'elle est rédigée, la disposition figurant sous le 1° du paragraphe en projet ne fait pas apparaître cette précision. Sa rédaction sera revue en conséquence.

Au surplus, l'expression « avoir suivi le barreau » utilisée au 1° de l'article en projet est inadéquate. Elle gagnerait à être remplacée par une formule faisant état de l'inscription de l'intéressé au tableau de l'Ordre des avocats.

Nieuw art. 5

Teneinde rekening te houden met de bedoeling van de stellers van het ontwerp om te voorzien in de verplichting om voor een periode van 3 jaar aanvullende kamers op te richten bij de hoven van beroep, moet in het Gerechtelijk Wetboek een nieuw artikel 107bis worden ingevoegd. Dat artikel 107bis wordt ingevoegd bij een nieuw artikel 5, waarvoor de volgende lezing wordt voorgesteld :

« Art. 5. In hetzelfde Wetboek wordt een nieuw artikel 107bis ingevoegd, luidend als volgt :

« Art. 107bis. Teneinde de achterstand bij het gerecht weg te werken, worden voor een beperkte duur bepaald door de Koning aanvullende kamers opgericht. »

Art. 6

1. Het zou beter zijn artikel 109ter, eerste lid, als volgt te stellen :

« Art. 109ter. Aan de aanvullende kamers bedoeld in artikel 107bis worden de zaken toegewezen waarvoor ofwel een rechtsdag is bepaald die meer dan een jaar verwijderd is van de datum van inwerkingtreding van dit artikel, ofwel geen enkele rechtsdag is bepaald, ofschoon zulks is aangevraagd. De toewijzing van de zaken geschiedt ongeacht het feit dat de oorspronkelijke rechtsdag bepaald was voor een kamer met drie raadsheren of voor een kamer met een alleenrechtsprekend raadsheer. »

2. In het tweede lid, tweede zin, vervang men de woorden « van deze wet » door de woorden « van dit artikel » en de woorden « tijdelijke kamer » door de woorden « aanvullende kamer ».

Tevens zou het beter zijn te schrijven : « ... of aan een alleenrechtsprekend raadsheer, voor zover een partij zulks vraagt uiterlijk één maand na de kennisgeving van de rechtsdag voor de aanvullende kamer, zonder... eerste voorzitter. Deze kennisgeving... zes maanden... ».

3. Gelet op de algemene opmerking moet de eerste zin van het derde lid vervallen. De tweede zin, die vanzelfsprekend is op grond van een algemeen beginsel dat niet wordt betwist, moet eveneens vervallen.

Art. 10

Paragraaf 1

1. De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat het beter zou zijn de woorden « Pour être nommé », die voorkomen in de Franse lezing van de inleidende zin van de ontworpen paragraaf, te vervangen door de woorden « Pour pouvoir être nommé ».

2. Uit de commentaar die de memorie van toelichting geeft omtrent artikel 10 van het ontwerp, blijkt duidelijk dat alleen de doctoren of licenciaten in de rechten tot plaatsvervangend raadsheer kunnen worden benoemd « die tenminste 20 jaar werkzaam geweest zijn aan de balie » en die bij hun benoeming tot plaatsvervangend raadsheer ingeschreven zijn op het tableau van de Orde van advocaten.

Deze precisering blijkt niet uit het bepaalde in onderdeel 1° van de ontworpen paragraaf. De redactie ervan moet dienovereenkomstig worden herzien.

Bovendien is de uitdrukking « werkzaam zijn aan de balie », welke voorkomt in onderdeel 1° van het ontworpen artikel, niet dienstig. Ze zou beter vervangen worden door een zin waarin verwezen wordt naar de inschrijving van betrokkene op het tableau van de Orde van advocaten.

3. L'article 207bis, § 1er, 3°, précise :

«3° soit être un magistrat admis à la retraite qui n'a pas atteint l'âge de 70 ans et qui a le droit de porter le titre honorifique de ses fonctions à l'exception des membres des cours d'appel et du travail admis à la retraite.»

La disposition en projet déroge à l'article 383 du Code judiciaire; elle doit faire apparaître qu'il s'agit d'une dérogation.

4. Si les conseillers effectifs peuvent exercer leurs fonctions jusqu'à l'âge de 70 ans, les conseillers suppléants, en revanche, ne le peuvent que jusqu'à l'âge de 67 ans.

Si les auteurs du projet entendent prévoir deux limites d'âge pour des magistrats faisant partie d'une même juridiction, il leur appartient de justifier cette différence par des critères objectifs.

Paragraphe 2

Le paragraphe 2 en projet reconnaît aux premiers présidents des cours d'appel le pouvoir de désigner, à leur demande, sans qu'il y ait lieu de distinguer entre eux, les membres des cours d'appel et les membres des cours du travail admis à la retraite pour exercer la fonction de conseiller suppléant jusqu'à ce qu'ils aient atteint l'âge de septante ans.

Un tel procédé n'est pas, en ce qui concerne les membres des cours du travail admis à la retraite, constitutionnellement admissible.

Dès lors qu'ils sont appelés à siéger en une autre qualité au sein d'une juridiction autre que leur juridiction d'origine, ces magistrats doivent nécessairement faire l'objet, conformément aux articles 151, alinéa 2(1), et 152, alinéa 3(2), de la Constitution, d'une nomination par le Roi et non d'une simple désignation.

Art. 11

1. Le commentaire de l'exposé des motifs consacré à cet article souligne clairement que seuls les membres des cours d'appel qui ont participé aux cours relatifs au management et à l'organisation, organisés dans le cadre de la formation permanente des magistrats, pourront être désignés par le Roi en qualité de magistrat coordinateur.

Tel qu'il est rédigé, l'alinéa 1er de l'article 210ter du Code judiciaire en projet ne fait pas ressortir cette condition particulière de désignation.

Sa rédaction doit être revue en conséquence.

2. Le texte de l'alinéa 2 de l'article 210ter du Code judiciaire en projet doit, comme en a convenu la déléguée du ministre, être remplacé par la disposition suivante :

«Le magistrat coordinateur peut siéger selon son rang dans les chambres de la cour.»

(1) Selon cette disposition, «Les conseillers des cours d'appel et les présidents et vice-présidents des tribunaux de première instance de leur ressort sont nommés par le Roi, sur deux listes doubles, présentées l'une par ces cours, l'autre par les conseils provinciaux et le Conseil de la région de Bruxelles-Capitale, selon le cas».

(2) Aux termes de cette disposition, «Le déplacement d'un juge ne peut avoir lieu que par une nomination nouvelle et de son consentement».

3. In artikel 207bis, § 1, 3°, staat te lezen :

«3° ofwel op rust gestelde magistraat zijn die de leeftijd van 70 jaar nog niet bereikt heeft en gemachtigd werd de eretitel van zijn ambt te voeren, met uitzondering van de op rust gestelde leden van de hoven van beroep en de arbeidshoven.»

De ontworpen bepaling wijkt af van artikel 383 van het Gerechtelijk Wetboek; zij moet aangeven dat het om een afwijking gaat.

4. De raadsheren mogen hun ambt uitoefenen tot de leeftijd van 70 jaar, terwijl hun plaatsvervangers slechts tot hun 67 jaar hun ambt mogen uitoefenen.

Indien de stellers van het ontwerp voornemens zijn te voorzien in twee leeftijdsgrenzen voor magistraten die deel uitmaken van eenzelfde gerecht, moeten zij dit onderscheid verantwoorden door middel van objectieve criteria.

Paragraaf 2

De ontworpen paragraaf 2 kent de eerste voorzitters van de hoven van beroep het recht toe om de in ruste zijnde leden van de hoven van beroep en de arbeidshoven op hun verzoek zonder onderscheid aan te wijzen om het ambt van plaatsvervangend raadsheer uit te oefenen totdat ze de leeftijd van zeventig jaar hebben bereikt.

Ten aanzien van de in ruste zijnde leden van de arbeidshoven is zulk een werkwijze ongrondwettig.

Daar die magistraten geroepen worden in een andere hoedanigheid zitting te hebben in een ander rechtscollege dan hun gerecht van oorsprong, moeten zij overeenkomstig de artikelen 151, tweede lid(1), en 152, derde lid(2), van de Grondwet door de Koning worden benoemd, en niet louter worden aangewezen.

Art. 11

1. De commentaar in de memorie van toelichting gewijd aan dit artikel stelt duidelijk dat alleen de leden van de hoven van beroep die hebben deelgenomen aan de cursussen management en organisatie, georganiseerd in het kader van de voortgezette opleiding van de magistraten, door de Koning als magistraat-coördinator kunnen worden aangewezen.

Het ontworpen artikel 210ter, eerste lid, van het Gerechtelijk Wetboek vermeldt die bijzondere voorwaarde tot aanwijzing niet in zijn huidige lezing.

De tekst moet dienovereenkomstig worden aangepast.

2. De gemachtigde van de minister is het ermee eens dat de tekst van het ontworpen artikel 210ter, tweede lid, van het Gerechtelijk Wetboek vervangen moet worden door de volgende bepaling :

«De magistraat-coördinator kan in de kamers van het hof zitting hebben volgens zijn rang.»

(1) Deze bepaling schrijft het volgende voor: «De raadsheren in de hoven van beroep en de voorzitters en ondervoorzitters der rechtbanken van eerste aanleg binnen hun rechtsgebied worden door de Koning benoemd uit twee lijsten van twee kandidaten, de ene door die hoven, de andere, naar gelang van het geval, door de provincieraden en de Raad van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest voorgelegd».

(2) Deze bepaling luidt als volgt: «De overplaatsing van een rechter kan niet geschieden dan door een nieuwe benoeming en met zijn toestemming».

Art. 12

L'alinéa en projet que l'article examiné a pour objet d'insérer dans l'article 288 du Code judiciaire trouverait plus logiquement sa place dans ce même article sous la forme d'un alinéa 2 nouveau.

Art. 14

Le projet doit respecter l'ordre chronologique des articles du Code judiciaire qu'il entend modifier. La modification apportée à l'article 213 doit, dès lors, être reproduite entre les articles 11 et 12 de l'actuel projet. La numérotation de celui-ci sera revue en conséquence.

Art. 16

Les modifications que l'article examiné tend à apporter à l'article 311 du Code judiciaire omettent de faire apparaître l'ordre dans lequel sont appelés à prendre rang les magistrats visés respectivement par le paragraphe 1er, 3°, et par le paragraphe 2 de l'article 207*bis* du même code, inséré par l'article 10 du projet. Elles n'indiquent pas davantage l'ordre dans lequel les magistrats de chacune de ces deux catégories sont appelés à prendre rang.

L'article du projet doit être complété en conséquence de manière à remédier à cette double lacune.

Art. 20

L'article 379*ter* ne contient aucune règle déterminant l'indemnité octroyée au conseiller suppléant, contrairement à ce que prévoient l'article 379, en ce qui concerne le juge suppléant, et l'article 379*bis*, en ce qui concerne le magistrat suppléant admis à la retraite.

La délégation prévue par l'alinéa 2 en projet est excessive.

Il convient que la loi règle les principes qui régissent l'indemnité en s'inspirant des articles 378, 379 et 379*bis* du Code judiciaire.

La même observation vaut pour l'article 21.

OBSERVATION FINALE

Le texte néerlandais de certains articles est susceptible d'amélioration. À titre d'exemple, certaines propositions à ce sujet sont faites dans le présent avis.

Art. 12

Het zou logischer zijn het ontworpen lid dat het onderzochte artikel in artikel 288 van het Gerechtelijk Wetboek beoogt in te voegen, in datzelfde artikel op te nemen in de vorm van een nieuw tweede lid.

Art. 14

Het ontwerp moet de chronologische volgorde in acht nemen van de artikelen van het Gerechtelijk Wetboek die het beoogt te wijzigen. De wijziging aangebracht in artikel 213 moet dan ook opgenomen worden tussen de artikelen 11 en 12 van het huidige ontwerp. De nummering van het ontwerp moet dienovereenkomstig worden herzien.

Art. 16

De wijzigingen die het onderzochte artikel beoogt aan te brengen in artikel 311 van het Gerechtelijk Wetboek, geven niet aan in welke volgorde de magistraten respectievelijk bedoeld in paragraaf 1, 3°, en in paragraaf 2 van artikel 207*bis* van hetzelfde Wetboek, ingevoegd bij artikel 10 van het ontwerp, rang zullen hebben. Zij geven evenmin aan in welke volgorde de magistraten van elk van deze beide categorieën rang zullen hebben.

Het artikel van het ontwerp moet dienovereenkomstig worden aangevuld teneinde in deze twee leemten te voorzien.

Art. 20

Artikel 379*ter* bevat geen enkele regel die de vergoeding vaststelt welke wordt toegekend aan de plaatsvervangende raadsheer, in tegenstelling tot het bepaalde in artikel 379 betreffende de plaatsvervangende rechter en in artikel 379*bis* betreffende de in ruste zijnde plaatsvervangende magistraat.

De delegatie waarin het ontworpen tweede lid voorziet, is buitensporig.

De wet moet de beginselen inzake de vergoedingen regelen naar het voorbeeld van de artikelen 378, 379 en 379*bis* van het Gerechtelijk Wetboek.

Dezelfde opmerking geldt voor artikel 21.

SLOTOPMERKING

De Nederlandse tekst van sommige artikelen is voor verbetering vatbaar. Zo schrijve men in artikel 5, dat artikel 4 wordt, «tenminste» in twee woorden; deze opmerking geldt trouwens voor het gehele ontwerp. In artikel 8 schrijve men «... in rust zijnd lid... dat de leeftijd van 70 jaar nog niet heeft bereikt», en in artikel 9 «of aan een wegens zijn leeftijd in ruste zijnd lid van het hof van beroep dat de leeftijd van 70 jaar nog niet heeft bereikt. In artikel 10 schrijve men in de inleidende zin van het ontworpen artikel 207*bis*, § 1, «Om tot plaatsvervangend raadsheer...», en in het ontworpen onderdeel 3° van diezelfde bepaling schrijve men «ofwel een in ruste zijnd magistraat zijn...». In artikel 17 schrijve men «... door een plaatsvervangend raadsheer, die door de eerste voorzitter van het hof wordt aangewezen. De plaatsvervangende raadsheer kan niet geroepen worden om een alleenrechtsprekend raadsheer te vervangen». In artikel 18 schrijve men «Wanneer een plaatsvervangend raadsheer wettig verhinderd is, ... aanwijzen, te kiezen uit de plaatsvervangende raadsheren...». In artikel 23 schrijve men «... waarop ze in het *Belgisch Staatsblad* wordt bekendgemaakt.»

La chambre était composée de :

M. J.-J. STRYCKMANS, président;

MM. Y. BOUCQUEY et Y. KREINS, conseillers d'État;

MM. J. DE GAVRE et P. GOTHOT, assesseurs de la section de législation;

Mme J. GIELISSEN, greffier.

Le rapport a été présenté par M. M. PAUL, auditeur adjoint. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. M. BAUWENS, référendaire adjoint.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

Le Greffier,

J. GIELISSEN.

Le Président,

J.-J. STRYCKMANS.

De kamer was samengesteld uit:

De heer J.-J. STRYCKMANS, voorzitter;

De heren Y. BOUCQUEY en Y. KREINS, staatsraden;

De heren J. DE GAVRE en P. GOTHOT, assessoren van de afdeling wetgeving;

Mevrouw J. GIELISSEN, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de heer M. PAUL, adjunct-auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de heer M. BAUWENS, adjunct-referendaris.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de heer J.-J. STRYCKMANS.

De Griffier,

J. GIELISSEN.

De Voorzitter,

J.-J. STRYCKMANS.